

Darīsim KOPĀ!

3. lpp.

**NEMAKSĀTĀJIEM PIEDOS
PAT PUSI PARĀDA**
RĪGAS PAŠVALDĪBAS NAMU PĀRVALDE
PASLUDINĀJUSI AMNESTIJU. INSTRUKCIJA,
KĀ PAREIZI IZMANTOT SITUĀCIJU

**KAM PAR LABU SKAITA
ELEKTRĪBAS
SKAITĪTĀJS?**

9. lpp.

№6 (46), jūnijs 2012

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un pakalpojumiem

ZĀDZĪBU SEZONA

**KĀ VIŅI IEKĻŪST MŪSU
MĀJOKĻOS UN VAI
MĒS VARAM NEKĻŪT
PAR UPURIEM?**

12. lpp.

5. lpp.

**MĀJĀ
VIENS IR
BANKROTĒJIS!**

**CENŠAMIES NOSKAIDROT,
KAS MAKSĀS VINA
PARĀDU PAR DZĪVOKLI**

6.--8. lpp.

**MĀCĀMIES
UGUNSDROŠĪBAS
NOTEIKUMUS,
KAS JĀIEVĒRO
DAUDZDZĪVOKĻU MĀJĀ,
UN GATAVOJAM... VEĻAS
PULVERA KRĀJUMUS,
KAS NODERĒS UGUNS
DZĒŠANAI**

**PATS CĪNĀ
PRET UGUŅI**

VANNA VANNA

TIKAI 2 STUNDĀS!
piegāde, uzstādīšana,
5 gadi garantija

RAŽOTS LATVIJĀ
10 GADU PIEREDZE

☎ 67243324, 26310088
www.vannavanna.lv

Sistemsserviss

PĀRBAUDE, SERVISS, PIEGĀDE

20 GADU PIEREDZE

C KLASES ŪDENS PATĒRINA SKAITĪTĀJI - OFICIĀLS PĀRSTĀVIS BALTIJĀ

- ŪDENS UN SILTUMA SKAITĪTĀJI
- MANOMETRI, TERMOMETRI

☎ 20040513, 67245756

RARISS
veikals- noliktava

MĒBELES PAR PIEĒJAMĀM ĢENĀM

- ✓ sekcijas
- ✓ skapji
- ✓ guļamistabas
- ✓ virtuves
- ✓ dīvāni (no Ls 90)

Rīga, Pļavnieki
Katlakalna 13
tirdzniecības centrs **EKSI**
5. ieeja no rampas

www.rariss.lv tlr.: 67109076
STRĀDĀJAM BEZ BRĪVDIENĀM

VESELĪBAS CENTRĀ

Rīga, Lāčplēša iela 24, korp. B

IZNOMĀ TELPAS

- + PRIVĀTPRAKSEI
- + MEDICĪNAS IESTĀDEI

Tālrunis:
29720081

AKTĪVISTI PIEPRASA PAZEMINĀT TARIFU

Uzņēmums *Rīgas siltums* vēl lāgā nebija spējīgs paziņot par siltuma sadārdzināšanos jūnijā (tarifs galvaspilsētā pieaudzis par 1,5%), kā klāt jau kārtējais cenu kāpums. Tiek prognozēts, ka jūlijā un augustā gāzes cena būs 230 latu par 1000 kubikmetriem, un tas nozīmē, ka siltumenerģijas cena var celties vēl par 7–8%.

Ja šobrīd galvaspilsētas iedzīvotāji par siltumu maksā 42,81 Ls/MWh, tad zilā kurināmā sadārdzināšanās gadījumā saņemts rēķinus, kuros maksa jau būs aprēķināta pēc cenas 45,42 Ls/MWh (bez PVN). Šovasar siltuma cena strauji kāpj, jo Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija devusi atļauju *AS Rīgas siltums* tarifā iekļaut akcīzes nodokļa komponenti.

Uz šīm nepatīkamajām ziņām reāģējuši aktīvākie rīdzinieki: maija be-

gās biedrība *Enerģija tautai* un kustība *Atjaunotā Latvija* nosūtīja atklātu vēstuli *AS Rīgas siltums* vadībai un Latvijas valdībai. Savā vēstījumā iedzīvotāji apšauba tarifu celšanas likumību un lūdz politiskus atrast veidu, kā samazināt maksu par siltumu.

Tiek ziņots, ka pagājušajā gadā uzņēmums *Rīgas siltums* guvis prāvu peļņu – 5,5 miljonus latu. Tostarp pēc Latvijas Pašvaldību savienības informācijas valsts iedzīvotāju parāds par

siltumenerģiju ir 40 miljoni latu. Aptuveni pusi no šīs summas ir parādā tieši rīdzinieki. 52% valsts iedzīvotāju tikai ar pūlēm samaksāja (vai vispār nesamaksāja) ziemā saņemtos rēķinus par siltumu.

„Vai tiešām nav iespējams valdības līmenī pieņemt kādu lēmumu, kas ļautu Latvijas pašvaldībās pazemināt siltuma tarifus?” vaicā aktīvisti. Šai nolūkā vajadzētu tikai samazināt PVN siltumenerģijai, kā arī pamattarifā neiekļaut akcīzes nodokļa komponenti.

Jā, siltumapgādes uzņēmumu peļņa pēc tāda valdības lēmuma kristos, taču ekonomiskās krīzes apstākļos šie uzņēmumi varētu arī strādāt vispār bez peļņas, lai atbalstītu trūkumā nonākušos valsts iedzīvotājus. **K**

SKAITĻI

2012. gada piecos mēnešos sērijveida dzīvokļu kvadrātmetra vidējā cena palielinājusies par 1,9%, ziņo nekustamā īpašuma kompānija *Latvio*.

Maijā viens kvadrātmeters dzīvojamās platības Rīgā vidēji maksāja 586 eiro (410,2 latus).

Labā tehniskā stāvoklī esoši vienistabas dzīvokļi tādos mikro-rajonos kā Purvciems, Pļavnieki, Zolitūde, Imanta un Ziepniekkalns maijā maksāja 22–29 tūkstošus eiro (15,4–20,3 tūkstoši latu), divistabu dzīvokļi – 29–39 tūkstošus eiro (20,3–27,3 tūkstoši latu), trīsstabu dzīvokļi – 34–46 tūkstošus eiro (23,8–32,2 tūkstoši latu), četrstabu dzīvokļi – 41–54 tūkstošus eiro (28,7–37,8 tūkstoši latu).

Eksperti norāda, ka aug interese par dzīvokļu iegādi renovētās mājās. **K**

SMĒKĒŠANA UZ BĀLKONIEM: KAS NAV AIZLIEGTS, IR ATĻAUTS

Ozolnieku pašvaldība ir atteikusies no cīņas par nesmēkētāju tiesībām. Atgādināsim, ka pagājušā gada oktobrī turienes dome bija pirmā, kas aizliedza kūpināt dūmus uz balkoniem, lodžijām un pie atvērtiem logiem. Taču šī no nesmēkētāju viedokļa visnotaļ saprātīgā iniciatīva ir cietusi krahu.

Vispirms pašvaldību lietu ministrs lika Ozolnieku domes deputātiem atcelt „diskriminējošo” aizliegumu. Tā kā deputāti negribēja piekāpties, šā gada janvārī ministrs ar savu lēmumu atcēla viņu lēmumu. Ozolniekos tas sacēla emociju vētru: vieni atbalstīja vietējo pašvaldību, otri ministru. Pašvaldība apsoltīja ministra lēmumu apstrīdēt Satversmes tiesā, taču prasības pieteikums tiesai

nebija sagatavots pietiekami profesionāli un līdz izskatīšanai tā arī nenonāca.

Sakarā ar to Ozolnieku domei pagājušajā nedēļā nācās pašai atcelt pret smēkētājiem vērstos noteikumus. Tagad uz balkoniem gluži oficiāli drīkst kūpināt, cik tīk, un diez vai kāda Latvijas pašvaldība saņemties tuvākajā nākotnē pieteikt jaunu karu smēkētājiem. **K**

LIFTU APZADZĒJIEM NĀKSIES SĒDĒT!

Jūnijā policijas darbinieki beidzot aizturēja Rīgā divus vīriešus, ko tur aizdomās par litu iekārtu zādzībām lielos apmēros. Kā jau stāstījām, vandāļi visbiežāk noņem liftu bremžu spoles, kuru atjaunošana mājai izmaksā 100–150 latu.

Pavisam Rīgā šogad apzagtas vairāk nekā 50 liftu šahtas, tātad pussimt māju iemītnieki bija spiesti vairākas dienas kāpt uz augšstāviem. Sirmgalvji sūkstījās: „Tā kā uzkāpt pa kāpnēm mums ir grūti, zagļu dēļ bijām kļuvuši par gūstekņiem pašu dzīvokļos”.

Noziedznieki īpaši iecienījuši Latgales priekšpilsētu, Purvciemu un Mežciemus. Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes pārstāvis Toms Sadvovskis pastāstīja, ka paziņojums par diviem aizdomīgiem tiptiem, kas darbojas mājā Viestura prospektā, saņemts Ziemeļu rajona policijas iecirknī. Vīri formas tērpos nekavējoties devās uz norādīto vietu un aizturēja abus aizdomīgos, kuri bija bruņojušies ar lifta šahtu atļaušanai nepieciešamajiem instrumentiem.

Viens no aizdomās turamajiem, 29 gadus vecs puisis, tikai pirms gada ir atstājis ieslodzījuma vietu, otrs, 33 gadus vecs vīrietis, iepriekš sodīts par ūdens skaitītāju zādzību. Jaunākais kompanjons ar tiesas lēmumu pagaidām atlaists mājās, kur gaidīs izmeklēšanas pabeigšanu, bet vecākais uzreiz devās uz cietumu atpūties no negodīgiem darbiem. **K**

- ✓ **Kā jāapsaimnieko mājokļi?**
- ✓ **Kas maksās par remontu?**
- ✓ **Kādas tiesības ir iedzīvotājiem?**
- ✓ **Kāpēc aug tarifi?**

Par to visu – mūsu portālā
www.kopaa.lv !

KAM UN KĀ NORAKSTĪS KAVĒJUMA NAUDU?

SIA Rīgas namu pārvaldnieks senie parādnieki varēs uz pusi samazināt savu parādu namu pārvaldei

1. jūlijā Rīgas lielākā namu pārvalde SIA Rīgas namu pārvaldnieks sāks soda procentu norakstīšanu par dzīvokļu parādiem. Iesniegt apžēlošanas lūgumus iedzīvotāji varēs līdz šā gada 31. decembrim.

Par kavējuma naudas amnestiju pašvaldības namu pārvalde izšķīrās, apstākļu spiesta: klienti palikuši uzņēmumam parādā 31 miljonu latu, no kuriem 7 miljoni ir tieši kavējuma nauda.

Apsaimniekotājs soda procentus par komunālajiem parādiem aprēķina tā, ka pilnībā tos dzēst ir ļoti grūti. „Mēs vairs neko nesaprotam rēķinos,” vaimanā rīdzinieki, „un kategoriski iebilstam pret to, ka lielu daļu no pamatparāda dzēšanai samaksātās summas namu pārvalde novirza kavējuma naudas samaksai!”

Šis žēlabas saklausīja galvaspilsētas pašvaldības vadītājs, turklāt lielu sašutumu ļaudīs izraisīja informācija, ka 2011. gadā namu pārvalde uz soda procentu rēķina nopelnījusi vienu miljonu latu. Uz vispārējās nabadzības fona

tas šķita pārlietu grezni. Nils Ušakovs ķērās pie lietas un nesēn paziņoja: „No 2012. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim visi parādnieki var doties uz pašvaldības namu pārvaldi un vienoties par parāda dzēšanas grafiku laika posmā līdz 24 mēnešiem”. Tādā gadījumā namu pārvalde būs ar mieru parādniekam pilnībā norakstīt aprēķināto kavējuma naudas summu.

Rīgas namu pārvaldnieks informē, ka parādi par komunālajiem pakalpojumiem ir 64 tūkstošiem klientu, no kuriem 24 tūkstoši nespēj ar uzņēmumu norēķināties jau samērā ilgu laiku. Vidēji katram ilggadējam nemaksātājam iekrājies aptuveni 1500 latu liels parāds, no kura pusi veido kavējuma nauda.

„Mēs gluži vienkārši nespēsīm piedzīt parādus kopā ar soda procentiem,”

atzina Nils Ušakovs, „tāpēc labāk būs piedot iedzīvotājiem daļu neizpildīto saistību”. Īpaši ielaistos gadījumos parādnieki varēs savu parādu samazināt uz pusi.

Taču medaļai ir arī otra puse: cilvēku, kurš ieradīsies uz pieņemšanu pie pārvaldnieka, lai sastādītu parāda samaksas grafiku un vienotos par kavējuma naudas norakstīšanu, palūgs pārslēgt līgumu ar Rīgas namu pārvaldnieku. Iespējams, ka dažiem klientiem jaunais līgums ar uzņēmumu vairs nebūs tik izdevīgs kā vecais.

„Mēs uzskatām, ka līgumus ir nepieciešams pārslēgt,” komentē namu pārvaldes pārstāvis. „Nu kaut vai tāpēc, ka šobrīd kavējuma naudas procenti dažādos Rīgas rajonos ir atšķirīgi. Likme saskaņā ar vecajiem līgumiem svārstās no 0,1 līdz 0,5 procentiem par katru nokavēto dienu. Ar jauno līgumu palīdzību vēlamies mūsu klientiem visā Rīgā noteikt vienotu likmi – 0,1 procentu dienā”. **K**

NEPALAI DIET GARĀM!

Pašvaldības SIA Rīgas namu pārvaldnieks rīko kārtējo tikšanos ar iedzīvotājiem.

Uzdodiet jautājumus, pastāstiet par problēmām, pieprasiet risinājumus! Jūs uzklausīs namu pārvaldes vadītājs Ervins Straupe un viņa komanda. Tiksimies 4. jūlijā plkst. 17.00 Rīgā, Brīvības ielā 266, Ziemeļu izpilddirekcijas lielajā zālē.

MĀJAI UN ZEMEI JĀPIEDER VIENAM ĪPAŠNIEKAM

Šogad Latvijā var parādīties jauns likums par dalīto īpašumu, kas galīgi noteiks attiecības starp daudzdzīvokļu māju īpašniekiem un šīm mājām piesaistītās zemes īpašniekiem.

Daudzdzīvokļu mājām piederīgās zemes nomas problēma, kas īpaši aktuāla kļuva pagājušajā gadā, šķiet neatrisināma. Saskaņā ar likumu zemes īpašniekiem ir tiesības prasīt, lai māju iedzīvotāji viņiem maksā 6% no zemesgabala kadastrālās vērtības gadā. Iznāk, ka tādas piespiedu nomas 15 gados pilnībā tiek samaksāta zemes vērtība. Tas ir izdevīgi tās īpašniekiem, bet postoši māju īpašniekiem.

Ir fiksēti gadījumi, kad dzīvokļa īpašniekam par zemes nomu ik mēnesi jāmaksā pieci seši lati par dzīvojamās platības kvadrātmetru! Nesamērīgā maksa ir iemesls tam, ka iedzīvotājiem krājas parādi, un tad vairs nav tālu līdz izlikšanai no dzīvokļa tiesas ceļā. Kas aizstāvēs mūsu tiesības?

Tieslietu ministrija valdības uzdevumā meklē jaunu pieeju šai problēmai. Likumam par dalīto īpašumu vajadzētu būt gatavam līdz šā gada rudenim. Tas attieksies uz dzīvokļa īpašuma objektiem, kas atrodas ēkās uz privātpašniekiem piederošas zemes. Tikai Rīgā vien šādos apstākļos dzīvo aptuveni 40 tūkstoši ģimeņu.

Šajās dienās Tieslietu ministrija sniedza valdībai pārskatu par paveikto.

Ministrijas speciālisti piedāvā vairākus risinājumus. Pirmais – ilgtermiņā atteikties no dalītā īpašuma veidošanas, otrs – dalītā īpašuma izbeigšana. Tas nozīmē, ka perspektīvā zemei un uz tās esošajām būvēm būtu jāpieder tikai vienam īpašniekam (daudzdzīvokļu māju gadījumā tā varētu būt dzīvokļu īpašnieku biedrība).

Tieši šajā jautājumā valdības sēdē izvērsās vislielākās diskusijas. Tieslietu ministrija iesaka, lai lēmumu par zemes izpirkšanu pieņem dzīvokļu īpašnieku kopība, savukārt Pašvaldību savienības pārstāvji uzskata, ka lēmums par attiecīgas zemes domājamās daļas izpirkšanu jāpieņem katram dzīvokļa īpašniekam atsevišķi.

Taču likumā visdrīzāk būs paredzēta arī pretējā kārtība: ne tikai dzīvokļu īpašnieki varēs lemt par mājai piederīgās zemes pirkšanu, bet arī zemes īpašnieks iegūs tiesības izpirkt... māju, kas atrodas uz viņam piederošas zemes. To gan viņš varēs izdarīt tikai tadā gadījumā, ja lēmumu par visas mājas pārdošanu kopīgi būs pieņēmuši visi dzīvokļu īpašnieki.

Valdība konceptuāli atbalstīja Tieslietu ministrijas ziņojumu par jaunā likuma izstrādi. **K**

KUR VAR DABŪT AVĪZI?

■ Rīgas namu apsaimniekotājs

Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos:

- Avots
- Centrs
- Daugava
- Jugla
- Krasts

- Kurzeme
- Kengarags
- Mežciems

- Pļavnieki
- Purvciems
- Valdemārs
- Vecmīlgrāvis

Kā arī:

- Rīgas apsaimniekotāju

asociācija, Lāčplēša ielā 24 – 408, Rīgā

- Bijušā Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijā
- SIA „Sagdiana”, mēbeles veikals, Kronu ielā 23b, Rīga
- Filiāļu tīkls „SPECS”, SIA „Akvedukts”

■ Veikalos „Mežam un Dārzam”:

- Kalnciema ielā 17a, Rīgā
- Brīvības gatve 350a, Rīgā
- Lielveikalos „Būvniecības ABC”:
- Pērnavas ielā 27/29, Rīgā
- Mūkusalas ielā 93, Rīgā

Avīze «Darīsim kopā!»

Izdevējs:
SIA «EGO projekts»
Reģistrācijas
numurs: 000703294

**Darīsim
KOPĀ!**

Telefons: 20042031
Reklāmas nodaļa: 28681192
http://www.kopaa.lv
E-pasts: info@kopaa.lv
Rīga, Lāčplēša ielā 24, LV-1011
Iznāk sadarbībā ar Rīgas
Apsaimniekotāju Asociāciju
Iespiests: SIA «Poligrāfijas grupa
Mūkusalā»

Tirāža: 20 000

Pēc nākamā «Darīsim kopā!» numura jautāriet 19. jūlijā

ŪDENS NEBŪS!

Rīgā 638 māju iemītnieki dzīvo kā viduslaikos – bez ūdensapgādes un kanalizācijas. Dome pat nesola palīdzēt

Liene VARGA

Maija beigās Rīgas domes Mājokļu un vides komitejas sēdē skatīja jautājumu par pašvaldībai piederošo māju pieslēgšanu centralizētajai ūdensvada un kanalizācijas sistēmai. Atklājās, ka Rīgā, kas sevi pozicionē kā modernu pilsētu, vairāk nekā 600 dzīvojamo māju nesaņem centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus. Tūkstošiem ģimeņu ir spiestas izmantot pilsētas ūdens pumpjus un netīro ūdeni liet atejas bedrēs. Turklāt ar katru gadu Rīgas dome piešķir aizvien mazāk līdzekļu ērtību nodrošināšanai šajos mājokļos.

Plānā viss ir skaisti

Mājokļu un vides komiteja uzdeva Mājokļu un vides departamentam sagatavot sīku informāciju par notiekošo. Lūk, ko šonedēļ pavēstīja departamenta direktors Anatolijs Aleksejenko:

– Saskaņā ar Finanšu departamenta lēmumu pašvaldības mājas iespējams pieslēgt ūdensapgādei un kanalizācijai, izmantojot pilsētas investīciju programmas līdzekļus. Viena no Rīgas attīstības plāna prioritātēm 2006.–2008. gadā patiešām ir pilsētas ūdensapgādes sistēmas paplašināšana. Komunikācijas jāsakārto atbilstoši ES direktīvām.

Izdarīt pa prātam Eiropas Savienībai un saviem iedzīvotājiem Rīga var tikai vienā veidā: uzlabojot tīklu tehnisko stāvokli un paplašinot ūdensapgādes sistēmu, lai pakalpojumu nodrošinātu visiem rīdziniekiem bez izņēmuma. Bet līdz tam, kā paši saprotat, vēl ir ļoti tālu...

Veselībai bīstamas „ērtības”

Pašvaldības uzņēmums *Rīgas ūdens* kopš 2005. gada pārbūvē savus tīklus. Šim nolūkam piešķirts prāvs finansējums no Eiropas Kohēzijas fonda. Rekonstrukcijas mērķis ir nodrošināt ar normālu ūdeni iespējami vairāk pilsētnieku.

Kāpēc tad Rīgai (tavu postu!) neizdodas likvidēt pumpjus un atejas bedres?

– Mūsu departaments pastāvīgi ir saņēmis līdzekļus no pilsētas budžeta māju pieslēgšanai ūdensvadam un kanalizācijai, – stāsta Anatolijs Aleksejenko. – Piesaistot investīciju programmas līdzekļus, 2008. gadā izdevās pakalpojumus nodrošināt trīsdesmit divām mājām, 2009. gadā – divdesmit vienai. 2010. gadā palīdzību saņēma divpadsmit dzīvojamās mājas, bet pērn vairs tikai deviņas.

Tostarp ir zināms, ka 2010. gada aprīlī nekādas ūdens vai kanalizācijas pazīmes nebija vērojamas pašvaldībai piederošās 638 mājās. Šo māju iemītniekiem nav pieejams kvalitatīvs aukstā ūdens piegādes pakalpojums. Lokālās ūdens ņemšanas vietas neatbilst pašām elementārākajām sanitārajām normām. Šajās mājās joprojām ir vietējās kanalizācijas sistēmas ar atejas bedrēm, iedzīvotāji maksā lielu naudu par asenizāciju. Piedevām tam līdzīgas „ērtības” piesārņo apkārtējo vidi un var kļūt par bīstamu infekciju perēkļiem.

Rīgas ūdens mazgā rokas

Tātad pirmā un galvenā problēma ir tā, ka, gadiem ritot, Rīgas domei atliek arvien mazāk naudas ūdensvada sistēmas attīstības programmai. Un izrādās, ka pilsētai nav ne tikai naudas, bet arī normālas normatīvu bāzes.

– Pēc denacionalizācijas un privatizācijas procesa pabeigšanas Rīgā par problēmu kļuva iekškvartālu tīklu apsaimniekošana, – teikts Anatolija Aleksejenko ziņojumā deputātiem. – Nelaime tā, ka šie ūdensvada un kanalizācijas tīkli nebija *Rīgas ūdens* bilancē un faktiski palika bez uzraudzības.

Atbilstoši Rīgas domes saistošajiem noteikumiem Nr. 39 „Rīgas ūdensvada un kanalizācijas tīklu un būvju ekspluatācijas, lietošanas un aizsardzības noteikumi” SIA *Rīgas ūdens* uzņemas

apkalpot tikai tos ūdensvadus, kas ir uzņēmuma bilancē. Līdz privatizācijai viss bija skaidrs – iekškvartālu tīklus lietoja un apsaimniekoja namu pārvaldes. Kad mājas savā īpašumā pārņēma iedzīvotāji, pagalmos esošie ūdensvada posmi palika bez saimnieka.

„Ceram uz 70 tūkstošiem latu, kas nepieciešami ūdens un kanalizācijas pieslēgšanai trim mājām Šampētera ielā”.

Saskaņā ar likumu iedzīvotājiem tagad jārupējas tikai par cauruļvadiem, kas atrodas mājai piegulošajā teritorijā un ir viņu īpašums. Bet Rīgā ir neskaitāmi daudz ūdensvada posmi, kas nodrošina ūdens piegādi vienlaikus divām trim mājām. Tie nevienam nepieder, tātad, ja šādā ūdensvada posmā notiek avārija, tā ir katastrofa! Apkārtējo māju iedzīvotāji nespēj vienoties par to, kam jāremontē plīsusī caurule, bet ūdens pa to laiku izplūst zemē. Arī namu pārvalžu darbinieki rausta plecus: bez iedzīvotāju rīkojuma viņiem nav tiesību remontam izmantot mājas līdzekļus.

80 kilometru bezsaimnieka cauruļvadu

Rīgas ūdens vārda tiešā nozīmē mazgā rokas, nevēloties noņemt ar nevienam nepiederošo ūdensvadu

uzturēšanu. Līdzekļu uzņēmumam pietiek tikai maģistrālajiem cauruļvadiem, bet pārņemt starp vairākām mājām esošās pagalmu komunikācijas tādā stāvoklī, kādā tās šobrīd atrodas, ūdensapgādes uzņēmums kategoriski atsakās. Tādā gadījumā uzņēmumam nāktos ieguldīt miljoniem latu ūdensvada tīrīšanā, remontā un pat pārbūvē.

2008. gadā izpilddirekcija sarēķināja, cik daudz Rīgā ir tādu bezsaimnieka tīklu. Izrādās, ka daudz: 22 kilometri iekškvartālu ūdensvada un vairāk nekā 60 kilometru kanalizācijas cauruļu. Lai šo saimniecību sakārtotu un nodotu *Rīgas ūdens* bilancē, kādam vajadzētu šķirties no diviem miljoniem latu.

Kas būtu gatavs ieguldīt tādus līdzekļus? Ne jau daudzdzīvokļu māju iemītnieki, kuriem par svešām caurulēm vispār nav nekādas intereses. Un arī ne Rīgas dome, kurai, kā nupat jau noskaidrojām, nav naudas pat vissteidzāmākajam darbam – māju pieslēgšanai centrālajai ūdensapgādei.

Vajadzīgi jauni noteikumi un nauda

Mājokļu un vides departaments piedāvā Rīgas domei abu problēmu risinājumu.

– Tā kā šobrīd *Rīgas ūdens* apkalpo tikai uzņēmuma bilancē esošos tīklus, nepieciešams izdarīt grozījumus Rīgas domes noteikumos Nr. 39, – uzskata Anatolijs Aleksejenko, – tādējādi nosakot jaunas atbildības robežas par iekškvartālu ūdensvadu apkopi un remontu.

Tāpat arī pēc departamenta speciālistu domām pašvaldībai vajadzētu pārskatīt finansējumu tīklu savešanai kārtībā. Turklāt galvaspilsētā ir ne mazums iekškvartālu ūdensvada posmi, kurus varētu nodot uzņēmumam *Rīgas ūdens* bez papildu investīcijām un renovācijas – lai tik apsaimnieko!

Starp citu, visi šie pasākumi paredzēti Rīgas domes un uzņēmuma *Rīgas ūdens* 2009. gadā noslēgtajā līgumā. Līguma 2.4. punktā teikts, ka pilsētas ūdensapgādes uzņēmuma pienākums ir uzturēt un atjaunot infrastruktūru, kas nepieciešama pilsēt-

nieku apgādei ar ūdeni. Uzņēmuma pienākums ir nodrošināt Rīgai normatīvajiem aktiem atbilstošas kvalitātes pakalpojumus.

Šobrīd līgums darbojas vāji, bieži vien ap avārijas stāvoklī esošām caurulēm mūsu pagalmos sākas riņķa dancis – neviens nezina, kam prasīt naudu par remontu. Sakarā ar to izveidota darba grupa Rīgas pašvaldības noteikumu Nr. 39 pārskatīšanai. Tai jānosaka, kas un kā uzraudzīs iekškvartālu tīklus.

2012. gadā palīdzēs trim mājām

Departamenta speciālistu ziņojums beidzās uz pārāk pozitīvas nots: Rīgā 600 māju ir un paliek bez ūdensapgādes, vecās caurules pagalmos ir tādā stāvoklī, ka teju iespējamas masveida avārijas, toties nesteidzīgi tiek strādāts pie jauniem Rīgas domes noteikumiem, kuri (kaut kad!) glābs mūs no haosa.

Mēs nolēmām salikt punktus uz i un uzdevām mājokļu un vides departamenta direktoram Anatolijam Aleksejenko dažus konkrētus jautājumus.

– Kāds bija jūsu ūdens ziņojuma mērķis?

– Mēs informējam pašvaldības deputātus par visām Rīgas mājām, kurām nepieciešama palīdzība ūdens un kanalizācijas pieslēgšanā. Vēlamies, lai politiķi izteiktu savu viedokli un noteiktu prioritātes.

– Kādu risinājumu gaidāt?

– Deputātiem jāpasaka, kādus darbus mēs veiksime vispirmām kārtām. Piemēram, vispirms pievienosim mājas tikai centrālajai ūdensapgādei un pēc tam pievērsīsimies kanalizācijai, vai arī darīsim visus darbus vienlaikus.

– Cik daudz naudas māju pieslēgšanai jūs plānojat saņemt, lemjot par grozījumiem Rīgas budžetā?

– Ceram uz 70 tūkstošiem latu, kas nepieciešami ūdens un kanalizācijas pieslēgšanai trim mājām Šampētera ielā. Tur izveidojusies ļoti bīstama situācija: 56 dzīvokļiem ūdens pievadīts bez projekta. Tas var izraisīt hepatīta uzliesmojumu, tāpēc mums jārikojas ātri un enerģiski.

– Kāpēc pēdējo četru gadu laikā finansējums ūdensvada un kanalizācijas tīkla paplašināšanai Rīgā samazināts četrkārtīgi?

– 2008. gadā mēs tiešām pakalpojumus pieslēdzām 31 mājai, bet 2012. gadā ceram rekonstruēt tikai trīs. Neko nepadarīši: pašvaldības prioritāte joprojām ir pabalstu izmaksa maznodrošinātajiem. Piedevām Rīgas budžets sešos gados samazinājies par vienu trešdaļu, arī ar to ir jāreķinās.

Cerēsim, ka, apsprieduši jautājumu komitejā, Rīgas domes deputāti tomēr apzināsies nelaimes mērogu. Ja domei Nīla Ušakova vadībā līdz šā sasaukuma beigām izdotos atrisināt samilzušo problēmu, tas būtu labākais tās darba novērtējums.

Turklāt nedrīkst aizmirst, ka 2014. gadā Rīga kļūs par Eiropas kultūras galvaspilsētu. Labi gan mēs izskatīsimies augstākajā sabiedrībā ar tik daudzām atejas bedrēm! **K**

KATASTROFA: MĀJĀ VIENS BANKROTĒJIS

Maksātnespējīgs iemītņieks zaudē dzīvokli. Vai viņa parādi būs jāmaksā kaimiņiem?

A. ŠEVČENKO

Mēs dzīvojam divainā laikā: būt godīgiem vairs nav izdevīgi. Dzīvokļu īpašniekiem, kuri regulāri maksā rēķinus, teju tiks maksāt par bankrotējušiem kaimiņiem.

Uz godīgu cilvēku rēķina

Nelielu māju Rīgā, Slokas ielā 24 piemeklējušās nepatikšanas. Kāda dzīvokļa īpašniece sākusī personiskās maksātnespējas procesu. Citiem vārdiem runājot, viņa pieteikusi bankrotu.

Cilvēkam, kurš vairs nespēj samaksāt treknajos gados ņemtus kredītus, tā ir lieliska izeja: pēc diviem trim gadiem iespējams pilnībā atbrīvoties no parādiem. Tāpēc bankrotu skaits Latvijā augs augumā.

Bet, ja kāds bankrotē piecu līdz desmit dzīvokļu mājā, kur tiek skaitīts katrs santīms, tas ir ļaunāk par mēri. Gadiem par komunālajiem pakalpojumiem nemaksājušais mierīgi izvāksies no dzīvokļa, bet parāds paliks!

Pēc dažiem gadiem bankrotējušais likumīgi aizmirsīs kādreizējo parādu, bet kādam nāksies maksāt par megavatiem un kubikmetriem, ko viņš patērējis pirms maksātnespējas procedūras sākšanas. Šobrīd tā vien šķiet, ka parādu par pakalpojumiem gatavojas segt uz pārējo mājas iedzīvotāju rēķina.

Savākti kredīti par 500 tūkstošiem...

Dzīvokļa īpašniece no Slokas ielas 24 iekrājusi 817 latu lielu komunālo parādu. Šobrīd šī summa formāli skaitās viņas parāds, lai gan skaidrs, ka naudas sievietei nav un nebūs.

– Viņa stāstīja, ka treknajos gados paņēmusi bankās kredītus 500 tūkstošu latu apmērā, – saka bankrotējušās dāmas kaimiņi. – Daļu ņēmusi dzīvok-

ļa un mašīnas iegādei, daļu – biznesa attīstībai. Bet tad sākās krīze, viņa zaudēja darbu, un viss noskrēja no sliedēm.

Sieviete lika lietā jauno Maksātnespējas likumu. Tiesa pieņēma viņas iesniegumu, iecēla administratoru. Šis cilvēks ņēma savā kontrolē parādnieces finanses un laida viņas īpašumu izsolē. Dzīvokļa un uzņēmuma pārdošana ienesa 116 tūkstošus latu. Ar to ir par maz, lai samaksātu tikai vienu no drosmīgās dāmas paņemtajiem četriem kredītiem. Un namu pārvalde atrodas naudas rindas pašās beigās.

Ja parādnieces situācija neuzlabosies, pēc trim gadiem viņas saistības tiks norakstītas. Bet pakalpojumu sniedzējiem par to nav nekādas daļas. Viņi pat negrasās atlaist mājai maksu par pakalpojumiem, ko saņēmusi ļaunu likteni piedzīvojuši kaimiņi. Izvēle nav liela: vai nu maksājiet, vai paliekat bez siltuma un ūdens.

Pakalpojumu sniedzēji: „Tā nav mūsu bēda”

– Lai gan likumā teikts, ka bankrotējušās personas parādi tiek anulēti, mūsu uzņēmums nenorakstīs nemaksātājas patērētos kubikmetrus, – paziņoja Rīgas ūdens pārstāvis Artūrs Mucenieks. – Mājai par pakalpojumu jāsamaksā pilnā apjomā.

Līdzīga ir arī AS Rīgas siltums nostāja. Uzņēmuma preses sekretāre Jana Roze pēc konsultēšanās ar vadību darīja zināmu uzņēmuma oficiālo viedokli:

– Mēs nevaram norakstīt bankrotējušo personu parādus par piegādāto siltumu. Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumu par mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu atbildīgi ir dzīvokļu īpašnieki, nevis pakalpojumu sniedzēji.

Uzņēmumi bez aplinkiem norāda cilvēkiem, kuri stiepj atbildības nastu: „Jums jāatver maciņi, neraugoties uz to, ka pats parādniece likuma priekšā ir tīrs”. Bet iedomājieties uz mirkli, ka jūs mājā bankrotējis nevis viens, bet gan vairāki iemītņieki. Viņi kopā var būt iekrājuši piecu sešu tūkstošu latu lielu parādu. Šīs summas arī izmētāsim pa citu cilvēku dzīvokļiem?

Pārvaldnieki: „Atbildību vajag sadalīt”

Ko darīt mājai, kurā kāds iemītņieks ir bankrotējis? Uzdevām šo jau-

Igor Trubko, Rīgas apsaimniekotāju asociācijas valdes priekšsēdētājs

tājumu Rīgas Apsaimniekotāju asociācijas valdes priekšsēdētājam Igoram Trubko.

– Situācija ir nesaprotama, – viņš piekrita. – Jaunais likums par privātpersonu maksātnespēju stājies spēkā tikai šogad. Tā sekas pilnā mērā izjutisim pēc diviem trim gadiem, kad Latvijā būs notikuši pirmie bankroti ar parādu norakstīšanu. Daudzas mājas būs iedzītas strupceļā.

Igor Trubko uzskata, ka nav pieļaujama tāda absurda situācija, ka nevainīgi cilvēki maksā bankrotējušās personas komunālos parādus:

– Līdz šim mēs dzīvojam pēc saprotamiem noteikumiem: cilvēks ņēma kredītu un pats atbildēja par sekām. Tagad viss apgriezies ar kājām gaisā – atbildību grib uzlikt cilvēkiem, kuriem nav nekāda sakara ar kredītiem. Likumdevēji gluži vienkārši nav paredzējuši tamīdzīgu situāciju. Šķiet, Latvijā būtu vajadzīgs jauns normatīvais akts, kurš stingri noteiktu, kam konkrēti jānoraksta bankrotējušo personu komunālie parādi.

Pēc Igora Trubko domām, namu pārvaldes varētu maksātnespējīgai personai atlaist parādu par apsaimniekošanu, bet pakalpojumu sniedzējiem jāuzņemas ar nesamaksājamiem pakalpojumiem saistītie riski. **K**

FAKTS

Maksātnespējas administrators, pārdodot Slokas ielā 24 bankrotējušās personas dzīvokli un citu mantu, četros mēnešos nopelnīja 8000 latu. Kāds tur brīnums, ka neatlika naudas komunālā parāda samaksai!

KĀ IZSARGĀTIES NO „SARKAN

Aivars JANELSĪTIS

Latvijā notikušo ugunsgrēku statistikas dati liecina, ka gandrīz katrs trešais ir izcēlies mājokļu sektorā. Tādi ugunsgrēki nodara ievērojamus materiālos zaudējumus un prasa cilvēku upurus.

Pievērsiet uzmanību sīkumiem

Ugunsgrēku cēloņi ir dažādi – gan bojātas sildierīces un to nepareiza lietošana, gan neiztīrīti un bojāti dūmvadi, bojātas elektroierīces un elektroinstalācija, gāzes noplūde, neuzmanīga rīcība ar uguni, smēķēšana gultā, nepieskatītu bērnu rotaļāšanās ar uguni u.c. Bet visām šīm traģēdijām ir viena kopīga iezīme – ugunsgrēks iznīcina mantu, bojā cilvēka veselību un ļaunākajā gadījumā pat paņem dzīvību. Un briesmīgākais ir tas, ka šīs nelaimes izraisa cilvēku nevērtība pret sadzīves sīkumiem.

Jā, ugunsgrēku cēlonis visbiežāk ir tieši sīki pārkāpumi. Izcelties ugunsgrēkam, uguns izplatīšanās ātri kļūst

nekontrolējama. Ugunsgrēka dūmi satur tvana gāzi, kas ir ļoti indīga. Vairums ugunsgrēka upuru iet bojā, nevis sadegot, bet gan nosmokot dūmos, kas sevišķi raksturīgi smēķētājiem gultā. Izdegot gultā, dīvanā, matracī pat nelielam caurumam, smēķētājs vairs neatstās...

Ugunsdzēsēji atgādina

Sevišķi satraucoši ir ugunsgrēki daudzdzīvokļu namos, kur uguns, izplatoties vienā dzīvoklī, ātri pārsvīžas uz citiem dzīvokļiem, uz kāpņu telpu, tādējādi noslēdzot vienīgo evakuācijas ceļu.

Tas nozīmē, ka nepieciešams pastiprināt ugunsdrošības profilaktiskos

pasākumus, lai nepieļautu uguns nelaimes izcelšanos mājā, dzīvoklī, palīgbūvē.

Vislabāk daudzdzīvokļu namos profilaktisko uzraudzību var veikt paši dzīvokļu īpašnieki, ievērojot viselementārākās ugunsdrošības normu prasības. Latvijas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības 147 pastāvēšanas gados ir uzkrājušas vispusīgu ugunsdrošības profilaktiskā darba pieredzi un var pamācīt, kā aizsargāt mājokli no ugunsnelaimes izcelšanās.

Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību apvienības padome un valde atgādina daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem, ka nepieciešams labāk aizsargāt savu namu, lai neizceltos aizdegšanās un ugunsgrēks. Speciāli mūsu lasītājiem apvienība sagatavojusi metodiskos ieteikumus šajā jomā. Var likties, ka ugunsdzēsēji atgādina mums gluži elementāras lietas, bet atcerieties, ka tieši šo skaidro un nepārprotamo prasību neievērošana var kļūt par cēloni pašiem traģiskākajiem ugunsgrēkiem... **K**

AR DEVĪZI „VIENS PAR VISIEM, VISI PAR VIENU!”

Aicinājums Latvijas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību biedriem, aktīvistiem un daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem

Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību apvienības valde

Satraucoši ir statistikas dati, kas liecina, ka ugunsgrēku skaits, upuri un zaudējumi mājokļos gadu gaitā nemazinās, tai skaitā arī daudzdzīvokļu dzīvojamā māju dzīvokļos un koplietošanas telpās.

Visbiežāk ugunsgrēka cēlonis ir ugunsdrošības normu neievērošana, pārkāpumi, kurus savlaicīgi novēršot var nepieļaut aizdegšanos. Vislabāk ikdienā situāciju savā mājā var redzēt un novērtēt paši mājas dzīvokļu īpašnieki, nomnieki un īrnieki.

Īpašu uzmanību vajag pievērst pagrabu, bēniņu un koplietošanas telpu ugunsdrošībai. Lietojot elektroierīces un gāzes iekārtas, stingri jāraugašs, lai nebūtu pārslodze elektroinstalācijas vadus un lai nerastos gāzes noplūde. Vasaras periodā ir svarīgi sakārtot apkures sistēmas un dūmvadus nākamajai apkures sezonai.

Aicinām visus brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību biedrus, aktīvistus

un atbalstītājus savas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas ugunsdrošības posteņus, kas mājā, dzīvoklī, koplietošanas telpās kopīgi ar visiem mājas iedzīvotājiem nodrošinātu ugunsdrošības prasību ievērošanu, veicinātu ugunsdrošības signalizācijas ierīkošanu un citus pasākumus.

Biedrību apvienības teritoriālās (pilsētu, rajonu, novadu) padomes posteņu dalībniekiem organizēs instruktāžas, apmācības un nodrošinās ar metodiskiem ieteikumiem.

Ceram uz izpratni un sadarbību, atceroties Latvijas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību devīzi „Viens par visiem, visi par vienu!” **K**

Metodiskie ieteikumi ugunsdrošībai daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā ATCERĒSIMIES VIENK

Ikviena dzīvokļa īpašnieka, nomnieka un īrnieka pienākums ir rūpēties par mājas ugunsdrošību un nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var izraisīt uguns izplatīšanos. Ievērosim un pildīsim Ministru kabineta noteikumu Nr. 82 „Ugunsdrošības noteikumi” prasības!

Jūsu mājā vajadzīgs postenis

Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību apvienība aicina daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā dzīvojošos dzīvokļu īpašniekus un īrniekus, BUB biedrus, aktīvistus un biedrības darbības atbalstītājus izveidot savā mājā BUB aktīvistu posteni. Tam pietiktu ar trim līdz pieciem cilvēkiem, kuri varētu informēt visus mājā dzīvojošos par ugunsdrošības noteikumiem, kas jāievēro dzīvoklī un koplietošanas telpās (bēniņi, kāpņu telpa, pagrabs, garāža).

Noteikumi, kurus mēs bieži aizmirstam

Jebkuras mājas iedzīvotājiem sevišķa uzmanība jāpievērš elektroenerģijas un gāzes pareizai lietošanai:

- nelietot apgaismes ierīces ar atklātu uguni;
- neizmantojot telpu apsildei jebkādas atklātā tipa apsildes ierīces, iekārtas, priekšmetus;

- neglabāt dzīvokļos vairāk par 20 litriem ugunsnedroša šķidruma;

- nebojāt avārijas un evakuācijas apgaismojuma tīklus, apgaismes ķermeņus;

- neizmantojot elektroiekārtas, kas nav aprīkotas ar aizsargierīcēm pret īssavienojumiem un pārslodzi, strāvas noplūdi un citiem ekspluatācijas režīma pārkāpumiem, kas var izraisīt ugunsgrēku;

- neizmantojot bojātas un nestandarta elektroierīces;

- nelietot nekalibrētus ieliktņus un paštaisītus drošinātājus, vadus un kabeļus ar bojātu izolāciju, nesavienot tādā veidā, ka var radīt bīstamas pārejas pretestību;

- neatstāt bez uzraudzības tīklam pieslēgtus elektrosildītājus, ja tas nav paredzēts ražotāja tehniskajos noteikumos;

- ūdens sildīšanas un apkures gāzes ierīču sadegšanas produktus ievadīt atsevišķā dūmkanālā, kas jātīra divas reizes gadā (šis darbs jāveic sertificētam skursteņslaucītājam);

- nepieļaut mazgadīgu bērnu darbību pie gāzes iekārtām;

- gāzes noplūdes gadījumā nekavējoties zvanīt pa tālruni 114 vai 112.

Kā izvairīties no aizdegšanās?

Iedzīvotāju pienākumi:

- nebojāt dzīvojamās mājas ieejas/izejas durvis;

- nesmēķēt visu kāpņu garumā;
- nebojāt lifta pacelšanas/nolaišanas iekārtas;

- nebojāt atkritumu vadu lūkas, turēt tās aizvērtas, neizmest tajās izsmēkus;

- neierīkot dzīvojamās un kāpņu telpās, evakuācijas ceļos degspējīgu materiālu noliktavas, darbnīcas;

- neglabāt uz balkoniem un lodžijām degošus priekšmetus (mēbeles,

Ā GAIĻA”

TĀ IR NOTICIS

■ 2010. gada 12. novembris. Rīgā, Tapešu ielā dzīvoklī izcēlās ugunsgrēks. Ugunsdzēsēji konstatēja, ka aizdedzies dīvāns. Lai gan uguns nebija paspējusi izplatīties, dzīvokļa saimniece – 79 gadus veca invalīde – gāja bojā no saindēšanās ar dūmiem.

■ 2010. gada 17. novembris. Kādā Rīgas dzīvoklī uguns bija aptvērusi 20 kvadrātmetru lielu platību. Ugunsgrēka cēlonis – smēķēšana gultā. Pēc liesmu apdzēšanas ugunsdzēsēji atrada sešus bojā gājušos – piecus vīriešus un vienu sievieti.

■ 2011. gada 7. marts. Par ugunsgrēku dzīvoklī Lāčplēša ielā ziņoja sešgadīga meitenīte. Aptvēruši, ko bērns stāsta, glābēji devās ceļā. Ieradušies notikuma vietā, viņi tur sastapa zvanītājas vecmāmiņu, kura pastāstīja, ka meitene, izvesta no dzīvokļa, nezīnāmu iemeslu dēļ apjukusi un metusies atpakaļ. Ugunsdzēsēji viņu atrada zem galda, bet bija jau par vēlu – bērns bija saelpojies tvana gāzi. Ugunsgrēku bija izraisījis televizora bojājums.

■ 2011. gada 10. jūnijs. Dzīvoklī Annīnmuīžas bulvārī dega vannas istaba. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests izsaukumu saņēma neilgi pirms pusnakts. Divus cilvēkus izdevās izvest no degošā dzīvokļa, bet viena sieviete gāja bojā, saindējusies ar dūmiem.

■ 2011. gada 27. novembris. Piecstāvu namā Bruņinieku ielā pēc pusdienām izcēlās ugunsgrēks. Dega virtuve. Lai gan iemītniekiem bija atkāpšanās ceļi, no saindēšanās ar tvana gāzi dzīvību zaudēja divi sešus un četrus gadus veci bērni.

■ 2011. gada 28. decembris. Daudzstāvu namā Ilūkstes ielā bojā gāja 75 gadus vecs vīrietis. Dzīvoklis izdega aptuveni desmit kvadrātmetru platībā, radot spēcīgu sadūmojumu. Ugunsgrēka iespējamais cēlonis – īssavienojums. **K**

ĀRŠAS LIETAS!

tara, papīra izstrādājumi utt.), īpaši viegli uzliesmojošus šķidrums;

■ nemit izsmēkus pāri balkona vai lodžijas margām;

■ neaizmūrēt, neaizkraut, neaizslēgt evakuācijas pārejas balkonos (lodžijās) no stāva uz stāvu;

■ turēt lietošanas gatavībā kāpnes izejai uz jumta;

■ nelietot tehniskajos stāvos (pagrabos, bēniņos, evakuācijas kāpnēs) atklātu uguni apgaimei, kā arī neļaut tajos bez vajadzības atrasties bērniem.

Iedzīvotājiem jāzina:

■ visas ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas (upes, ezeri, dīķi, mākslīgās ūdens tvertnes, ugunsdzēsības hidranti utt.), kas atrodas ne tālāk par 200 metriem no dzīvojamās mājas;

■ visas iespējamās glābšanās izejas no dzīvokļa.

Tāpat jāatceras, ka ugunsgrēka un tā izplatīšanās laikā vispirms jāglāb bērni un cilvēki ar invaliditātes pazīmēm, slimie un cilvēki, kas paši nespēj iziet no apdraudējuma vietas.

Kā rīkoties ugunsgrēka laikā?

Katram jāzina, kā rīkoties ugunsgrēka un evakuācijas gadījumos:

■ ugunsgrēka gadījumā nekavējoties zvanīt pa tālruni 112;

■ izmantot visus pa rokai esošos ugunsdzēsības līdzekļus;

■ pārvietot visas pie mājas stāvošās automašīnas, atbrīvojot ceļu ugunsdzēsības mašīnām;

■ neizmantojot evakuācijai liftu;

■ ierodoties ugunsdzēsības dienesta vienībai, ziņot par cilvēkiem, kuri atrodas vai varētu atrasties ugunsgrēka vietā, kā arī informēt pat to, kas un kādi bīstami materiāli deg;

■ pilnīgi un bez ierunām pakļauties ugunsgrēka dzēšanas vadītājam un rīkoties tikai pēc viņa norādēm.

Tikai kopīga rīcība, ikviena iedzīvotāja atbildīga attieksme pret savu un kopējo īpašumu, savstarpēja sapratne un ugunsdrošības normu bezierunu ievērošana pasargās jūsu dzīvojamo māju no ugunsgrēka! **K**

PATS CĪNĀ PRET UGUNI

✓ **Aizstiklots balkons – uguns un dūmu perēklis ugunsgrēka gadījumā**

✓ **Uz pannas aizdegusies eļļa pēc apdzēšanas var no jauna uzliesmot**

✓ **Mēģinājums glābties, nolaižoties no dzīvokļa pa virvi, gandrīz vienmēr beidzas ar kritienu**

Marina MATROŅINA

Ja virtuvi vai balkonu pārņēmusi uguns, kāpņu telpā jūtama deguma smaka vai no lifta šahtas veļas dūmi, pats galvenais ir neapjukt. Piemēram, vai jūs zināt, ka aizdegušos televizoru var dzēst ar veļas mazgājamo pulveri un ka piedūmotā telpā nedrīkst lietot gāzmasku? Par šīm un citām niansēm, kas jāievēro, ja dzīvojamā mājā izcēlies ugunsgrēks, mums pastāstīja ugunsdrošības speciālists Arturs Mengecs.

UGUNSGRĒKS VIRTUVĒ

Cēloņi

■ Virtuvē ir bīstami glabāt viegli uzliesmojošas vielas, it sevišķi vaļējos traukos.

■ Aizkariem, koka skapiem, plauktiem utt. jāatrodas drošā attālumā no plīts.

■ Bez uzraudzības atstāts ēdiens uz degošas plīts var nodzēst gāzes degļi, kam sekas var būt eksplozija un ugunsgrēks.

■ Pārtikas eļļām pašizdeģšanās temperatūra ir 450°C.

■ Degošu eļļu nedrīkst liet izlietnē vai dzēst ar ūdeni, tā jūs riskējat izraisīt uguns izplatīšanos pa visu virtuvi.

■ Elektroplīts spirālei pārkarstot, var rasties īssavienojums, no dzirkstelēm un izkusušā metāla šķakatām var aizdegties virtuves mēbeles.

Kā rīkoties

■ Ja aizdegusies eļļa (katliņā, pannā), noslēdziet gāzes un elektroenerģijas padevi. Nosedziet trauku ar vāku vai slapju drānu, lai apdzētu liesmu, un atstājiet nosegtu, līdz eļļa ir atdzisusi, citādi tā uzliesmos no jauna.

■ Ja degoša eļļa vai tauki nokļūst uz grīdas vai sienas, dzēšanai izmantojiet jebkuru mazgājamo pulveri (kā ar pulvera ugunsdzēsības aparātu), apberot ar to liesmu.

■ Ja elektroplīts ir pārkarstusi, vispirms tā jāatslēdz, pēc tam spirāle jāpārklāj ar slapju lupatu.

■ Ja liesmas neizdodas apslāpēt, izsauciet ugunsdzēsējus un brīdiniet kaimiņus. Cieši aizveriet virtuves durvis un no ārpuses lejiet uz tām ūdeni, lai nepieļautu uguns izplatīšanos tālāk pa dzīvokli.

AIZDEDZIES TELEVIZORS

Cēloņi

■ Izmantoti nestandarta drošinātāji.

■ Ieslēgts televizors ilgi atstāts bez uzraudzības.

■ Televizora aizmugurē esošajās atverēs iekļuvuši svešķermeņi (parasti bērnu rotaļu laikā).

■ Tiek lietots bojāts televizors (spēcīga dūkoņa, deguma smaka utt.).

■ Televizors novietots tuvu pie radiatoriem vai ievietots sekcijas plauktā, kur traucēta dabiskā ventilācija.

■ Televizors bez stabilizatora ieslēgts tīklā ar „peldošu” spriegumu.

Kā rīkoties

■ Pamanot jebkādu televizora darbības traucējumus, izslēdziet aparātu un izsauciet meistaru. Līdz meistara ierašanās brīdī nemēģiniet no jauna ieslēgt televizoru un neuzticiet labošanu gadījuma cilvēkiem. Neļaujiet bērniem aparātu aiztikt vai ieslēgt (bojāts televizors var aizdegties vienu divas minūtes pēc atkārtotas ieslēgšanas).

■ Sajūtot dūmu smaku, atvienojiet televizoru no elektrotīkla. Ja kontaktlīdždai nav iespējams piekļūt, izskrūvējiet drošinātājus elektrosadales skapī. Noteikti izsauciet ugunsdzēsējus, jo uguns tik ātri izplatās, ka jūs varat netikt ar to galā. Paaiciniet palīgā kaimiņus.

■ Ja pēc strāvas atslēgšanas degšana turpinās, aplejiet televizoru ar ūdeni caur aizmugurējo atveri, pats stāvot sānis no aparāta. Aplājiet televizoru ar blīvu audumu vai apberiet ar veļas pulveri. Lai izvairītos no saindēšanās ar dūmiem, elpojiet caur mitru dvieli. Nekavējoties izraidiet no telpas cilvēkus, kas nepiedalās dzēšanā, vispirms jau bērnus un sirmgalvjus.

■ Kad uguns ir apdzēsta, izvēdiniet telpu, bet līdz ugunsdzēsēju ierašanās brīdī neko neaizticiet, lai viņi varētu noteikt aizdegšanās iemeslu un sagatavot jums slēdzienu. Pēc tam izsauciet remonta meistaru, kā arī apdrošināšanas sabiedrības pārstāvi, lai sastādītu aktu par zaudējumiem.

UGUNS UZ BALKONA

Cēloņi

■ Atcerieties: aizstiklots balkons vai lodžija ugunsgrēka gadījumā kļūst par liesmu un dūmu rezervuāru. Tas var jums apgrūtināt nokļūšanu apakšējos stāvos.

Turpinājums 8. lpp. →

PATS CĪNĀ PRET UGUNI

Turpinājums no 7. lpp.

■ Balkona vai lodžijas durvis vienmēr turiet aizvērtas, lai jūsu prombūtnes laikā bērni tur nesāktu spēlēt ar uguni (ierīkojiet durvīm papildu aizbīdīni).

■ Vienmēr turiet uz balkona smiltis spainī vai viegli atveramos maisiņos.

■ Ja jūs smēķējat uz balkona, dzēsiet izsmēķus metāla traukā ar ūdeni, lai vējš neaizpūstu dzirksteles; palūdziet augšējo stāvu iemītniekus darīt tāpat.

Kā rīkoties

■ Zvaniet ugunsdzēsības dienestam, brīdiniet kaimiņus un sauciet viņus palīgā. Dzēsiet uguni ar visiem pa rokai esošajiem līdzekļiem, jo uguns šādā gadījumā ātri izplatās un var aizsniegt augšējo stāvu dzīvokļus, apdraudot daudzu cilvēku dzīvību.

■ Pārlicinoties, ka zem balkona nav cilvēku vai automašīnu, degošos priekšmetus var mest lejā, iepriekš brīdinot garāmgājējus.

■ Ja līdz ugunsdzēsēju atbraukšanai paši nespējat apslāpēt liesmas, cieši aizveriet balkona durvis un logus, lai uguns nepārmestot uz istabu. Ar kaimiņu palīdzību iznesiet no istabas vērtīgās lietas, kas ugunsgrēka dzēšanas laikā var ciest no ūdens un putām. Nestāviet tuvu pie loga, jo sakarsušais stikls plīst, kad uz tā nokļūst ūdens, un jūs varat gūt ievainojumus vai apdegumus.

UGUNSGRĒKS KĀPŅU TĒLĀ

Nedrīkst:

■ censties patstāvīgi nodzēst uguni, neizsaucot ugunsdzēsējus. Ja jums neizdosies likvidēt uguni dažās minūtēs, degšana vērsīsies plašumā un novedīs pie liela ugunsgrēka;

■ mēģināt iziet caur piedūmotu garu koridoru vai kāpnēm (dūmi ir ļoti toksiski, bet karstās gāzes var apdedzināt plaušas);

■ laisties lejā pa ūdens notekcaurulēm vai caur logu, izmantojot palagus vai virves (kritiens gandrīz vienmēr ir nenovēršams);

■ iēkt laukā pa logu (sākot no ceturtā stāva, katrs otrais lēcians beidzas letāli);

■ aizmūrēt un aizkraut ar mēbelēm, dažādām iekārtām un priekšmetiem durvis un lūkas uz balkoniem un lodžijām, kā arī pārejas uz blakus sekcijām un izejas uz ārējām evakuācijas kāpnēm; aizvērt gaisa zonu žalūzijas un lūkas nepiedūmojamās kāpņu telpās, atvērt un noņemt dzīvokļos uzstādītās ugunsgrēka izziņošanas ierīces – tas apgrūtinās ugunsgrēka savlaicīgu atklāšanu;

■ aizmirst, ka jūsu pirmais ienaidnieks ir nevis uguns, bet gan dūmi, kas padara ne-redzīgus un smacē;

■ krist panikā.

Kā rīkoties

■ Jums nekavējoties jāzaisauc ugunsdzēsības dienests, jābrīdina kaimiņi un visiem kopā jādodas uz kāpņu telpu, ņemot līdzi spaiņus ar ūdeni, blīvu auduma gabalus, ugunsdzēsības aparātus.

■ Ja iespējams, nosakiet degšanas vietu (dzīvoklis, pastkastes, atkritumu vads, lifts utt.) un noskaidrojiet, kas tieši deg (elektroinstalācija, atkritumi, papīri, viegli uzliesmojoši šķidrums utt.).

■ Atcerieties, ka uguns kāpņu telpā izplatās tikai no apakšas uz augšu. Centieties kopā ar kaimiņiem uzreiz lokalizēt uguns perēkli. Dzēsiet nevis uguni, bet to, kas deg, lietojiet šim nolūkam ugunsdzēsības krānus ar šļūtenēm, ja tādi kāpņu laukumos ir, un neaizmirstiet par cilvēku drošību.

■ Ja līdz ugunsdzēsēju atbraukšanai ugunsgrēku nav iespējams nodzēst, brīdiniet mājas iedzīvotājus un, neradot paniku, izvediet bērnus un sirmgalvjus no mājas pa iekšējām kāpnēm vai ārējām evakuācijas kāpnēm.

■ Ejoj caur piedūmotām vietām, centieties aizrēt elpu vai aizsedziet muti un degumu ar mitru dvieli vai kabatlakatiņu. Ja ūdens pie rokas nav, samitriniet drānu ar paša urīnu.

■ Ja stipras uguns un piedūmojuma dēļ pa kāpnēm nav iespējams izkļūt ārā, palieliet dzīvokli. Cieši aizvērtas durvis ilgi pasargās no augstas temperatūras un dūmiem. Lai nesaindētos ar degšanas produktiem, durvju spraugas un ventilācijas atveres aizklājiet ar slāpjam segām, dvieļiem utt.

■ Ja dūmi jau iekļuvuši jūsu dzīvoklī, turieties zemāk pie grīdas, tur vienmēr būs tīrāks gaiss. Kad ieradusies ugunsdzēsēji, piesaistiet viņu uzmanību – atvēriet logu un sauciet palīgā. Paglābties no ugunsgrēka var arī uz balkona (lodžijas), aizverot aiz sevis balkona durvis, kā arī vannas istabā, aplaistot durvis no iekšpuses ar ūdeni.

■ Piedūmotā telpā nekādā gadījumā nelietojiet parasto gāzmasiku, jo tā nepasargās no dūmiem.

IEGAUMĒJIET! TAS IR ĻOTI SVARĪGI!

Degšanas procesā izdalās arī citas indīgas vielas – zīlskābe, fosgēns u.c., bet skābekļa saturs gaisā mazinās. Tāpēc arī bīstama ir ne tikai un ne tik daudz uguns, cik dūmi un citi degšanas produkti.

Bez tam ņemiet vērā iespējamās cilvēka organisma reakcijas, palielinoties degšanas produktu koncentrācijai:

■ tvana gāze: 0,01% – vieglas galvassāpes; 0,05% – galvas reibonis; 0,1% – samaņas zudums; 0,2% – koma, ātra nāve; 0,5% – momentāna nāve.

■ ogļskābā gāze: līdz 0,5% – neietekmē; no 0,5 līdz 7% – paātrināta sirds darbība, elpošanas centra paralīzes sākums; virs 10% – elpošanas centra paralīze un nāve.

UGUNSGRĒKS LIFTA KABĪNĒ

Cēloņi

■ Uz grīdas vai lifta šahtā, kur vienmēr ir gruži un smērvielas, iemesti nenodzēsti sērkokči, izsmēķi.

■ Īssavienojums elektroapgādes sistēmā.

■ Bērnu rotaļas ar uguni.

Kā rīkoties

■ Pamanot pirmās pazīmes, kas liecina par aizdegšanos lifta kabīnē vai šahtā, nekavējoties ziņojiet par to dispečeram. Necentieties apturēt liftu, pagaidiet, kad tas apstāsies.

■ Izejot no kabīnes, nobloķējiet durvis ap pirmo pie rokas gādijušo priekšmetu, lai neviens nevarētu izsaukt liftu un neiekļūtu slazdā.

■ Palūdziet kaimiņus izsaukt ugunsdzēsējus un palīdzēt likvidēt uguns perēkli, ja tas iespējams.

■ Dzēšot uguni, neejiet kabīnē, jo degošo vadu īssavienojuma dēļ tā var patvaļīgi sākt kustēties.

■ Kabīne ir zem sprieguma, tāpēc ir bīstami uguni dzēst ar ūdeni. Lietojiet blīvu sausu audumu, ogļskābās gāzes vai pulvera ugunsdzēsamo aparātu (lasiet instrukciju uz aparāta), sausas smiltis.

■ Ja elektrības vadu īssavienojuma dēļ lifts apstājies starp stāviem, bet uguns perēklis atrodas ārpus kabīnes un to nav iespējams apdzēst, kļedziet, daudziet pa kabīnes sienām, sauciet palīgā. Centieties ar lietussargu, atslēgām vai citiem priekšmetiem atbīdīt lifta automātiskās durvis un, pasaucot palīgā kaimiņus, izkļūt laukā. Liftiem bez automātiskajām durvīm iespējams atvērt iekšējās durvis, nospiežot ārējo durvju rokturi un atvērt tās no iekšpuses.

■ Ja nav iespējams patstāvīgi izkļūt no lifta pirms palīgu ierašanās, aizklājiet muti un degunu ar kabatlakatu, apģērba piederumi, samitrinot to ar ūdeni, pienu, kaut vai urīnu, un saglabājiet mieru.

UGUNSGRĒKS MĀJAS PIELIEKAMĀJĀ TĒLĀ, PAGRABĀ VAI BĒNIŅOS

Cēloņi

■ Bērnu rotaļas ar uguni, smēķēšana.

■ Sērkokčiņu, sveču lietošana, ejot uz noliktavas telpu vai apskatot bēniņus.

■ Īssavienojums elektrības vados, kas samirkuši caura jumta vai pagraba applūšanas gadījumā.

■ Degošu šķidrums, aerosola iepakojumu nepareiza glabāšana un neuzmanīga apiešanās ar tiem, dažādu krāmu, makulatūras glabāšana pagrabos.

■ Aizsalušu cauruļu kausēšana ar atklātu uguni (lodlampu, lāpu), metināšana remontdarbu gaitā, neievērojot drošības noteikumus.

■ Klaidoņu uzturēšanās palīgtelpās, it sevišķi naktīs.

Kā rīkoties

■ Nekavējoties zvaniet ugunsdzēsības dienestam, apziņojiet kaimiņus un kopīgi centieties ierobežot uguns izplatīšanos, izmantojot šim nolūkam ugunsdzēsības krānus ar šļūtenēm (kāpņu laukumos) un citus pa rokai esošus līdzekļus.

■ Gandrīz 80% nāves gadījumu ugunsgrēkos izraisa nevis degšanas process, bet indīgās gāzes, kas izdalās ugunsgrēka laikā, tāpēc pieliekamo telpu un pagrabu degšanas gadījumā necentieties izkļūt no dzīvokļa pa piedūmotajām kāpnēm.

■ Atrodot personas, kuru vainas dēļ izcēlies ugunsgrēks, centieties tās aizrēt un izsaukt policiju. **K**

KĀ SAMAZINĀT MAKSU PAR KARSTO ŪDENI?

Labā zina saņemta no Jūrmalas: Jevgeņijs Bogdanovs, kurš pārvalda māju J. Pliekšāna ielā 96, atklāj mūsu lasītājiem, kā var ietaupīt siltumu.

Pieciastāvu māju J. Pliekšāna ielā 96 pārvalda dzīvokļu īpašnieku biedrība. Pirms dažiem gadiem, pārņemot māju no pašvaldības, dzīvokļu īpašnieki sāka prāt, kā iespējami ātri uzlabot savu dzīvi.

– Paldies ziņošanai par padomu, – saka Bogdanovs. – Viņi ieteica: „Tiklīdz mājai radīsies remonta uzkrājumi, sāciet nomainīt karstā ūdens stāvvadus”.

Saskaņojis jautājumu ar dzīvokļu īpašniekiem, Jevgeņijs Bogdanovs tā arī darīja. Pirms diviem gadiem mājā nomainīja 40% karstā ūdens cauruļvadu.

– No 18 vecajiem stāvvadiem uzreiz mums izdevās rekonstruēt tikai septiņus, – stāsta pārvaldnieks. – Tas izmaksāja 2500 latu. Metāla cauruļu vietā ielikām plastmasas, nosiltinot tās ar visvienkāršāko izolācijas materiālu.

Veiktā darba rezultātā gūto ietaupījumu aprēķināja vasarā, kad māja netērē siltumenerģiju apkurei, jo tad pārvaldniekam ir vieglāk sarēķināt karstā ūdens sildīšanai un cirkulācijai iztērētās megavattstundas.

– Rezultāts bija pārsteidzošs: pēc cauruļvadu nomainīšanas maksa par karsto ūdeni vidēji samazinājās par 34%. Tikai četros pirmajos mēnešos vien mēs ietaupījām 17 megavatus siltumenerģijas, – turpina Jevgeņijs Bogdanovs. – Divos gados tas nozīmē mīnus 2100 latu no kopējā rēķina par karsto ūdeni. Tādējādi mēs atgūvām gandrīz visus izdevumus par stāvvadu nomainīšanu. Plānojam tuvākajā laikā darbu turpināt, jo esam pārliecinājušies, ka tas dod labu rezultātu.

Cauruļvadu nomainīšana palīdzēja mājai J. Pliekšāna ielā samazināt karstā ūdens cirkulācijas nodrošināšanai nepieciešamās enerģijas daudzumu. Dvieļu žāvētāji dzīvokļos bija un palika karsti, bet siltums pārstāja „bēgt” no cauruļvadiem starp stāviem un pagrabā. Eksperiments parādīja, cik daudz naudas mēs zaudējam ūdensvada sliktas izolācijas dēļ. **K**

KĀ SAMAZINĀT MAKSU PAR ZEMI?

Maksa par daudzdzīvokļu mājai piesaistītā zemes gabala nomu veido ievērojamu daļu mūsu rēķinos. Sūdzība ir viena: pārāk augsta zemes kadastrālā vērtība, pēc kuras aprēķina nekustamā īpašuma nodokli. Vai iespējams panākt kadastrālās vērtības samazināšanu?

Uz jautājumu atbild Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma vērtēšanas departamenta direktors Gatis Kalniņš.

– Pievērsiet uzmanību jūsu mājai piegulošā zemes gabala lietošanas mērķim. To nosaka pašvaldība, taču gadās, ka zemes lietošanas mērķis uz papīra neatbilst faktiskajam lietojumam.

– **Piemēram?**

– Teiksim, mājai ir liels piegulošais zemes gabals. Gar māju ved ceļš, aiz tā sākas nosacīta zaļā zona, kur atpūšas visa rajona iedzīvotāji. Rīgā daudzos gadījumos šādu teritoriju dēvē par „sešu līdz deviņu stāvu apbūvei paredzētu zemes gabalu”. Zemei ar tādu lietošanas mērķi bāzes vērtība ir 30 latu par kvadrātmetru. Bet patiesībā neviens neko negatavoja būvēt šajā pagalmā, jo tā ir publiska teritorija. Tai vajadzētu būt ar skvēra vai dabas zonas statusu, un tādā gadījumā zemes kadastrālā vērtība būtu

70 santīmu par kvadrātmetru.

Gandrīz piecdesmitkārtīga starpība! Tas nozīmē, ka pēc statusa maiņas arī nekustamā īpašuma nodoklis jums būs desmitiem reīžu mazāks.

– **Kā iedzīvotāji var mainīt zemes zonējumu pie mājas?**

– Šai nolūkā rīdniekiem jānodod uz Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldi Terēzes ielā 5 (citu pilsētu iedzīvotājiem – uz savām pašvaldībām). Šī iestāde nosūta iedzīvotājiem nodokļu rēķinus un nosaka arī zemesgabalu lietošanas mērķi. Iesniegumā var rakstīt: „Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 496 lūdzam mainīt zemes gabala lietošanas mērķi.” Bet vispirms, protams, vajag pašiem izstudēt šos noteikumus, lai saprastu, vai ir pamats prasīt pārrēķinu. **K**

PĒC SKAITĪTĀJA NOMAINAS – 12 LATU IETAUPIJUMS MĒNESĪ

„Šā gada janvārī vērsos jūsu avīzē ar jautājumu, kādēļ pēc Latvenergo vecā skaitītāja nomaiņas ar jaunu elektronisko manā dzīvoklī krasi palielinājās elektroenerģijas patēriņš. Piebildīšu, ka mājā nekāda jauna tehnika klāt nav nākusi. Atbildi saņēmu, liels paldies. Tomēr turpināju uzraudzīt jauno Latvenergo skaitītāju un vēlos jums pastāstīt, kā man izdevās novērst elektrības pieskaitījumus.

Lūk, kā tas viss notika. Mūsu mājā uzstādīja jaunus elektroenerģijas skaitītājus. Uzreiz pamanīju, ka Latvenergo rēķini palielinājušies. Nolēmu noskaidrot, kas notiek.

Mēs dzīvoklī veicām vairākus eksperimentus: visur izslēdzām elektrību un nolasījām skaitītāja rādījumus pirms izešanas no mājām un pēc atgriešanās. Dīvaiņi: no pulksten 18.00 līdz 24.00, kad mājās neviena nebija, aparāts bija pieskaitījis trīs kilovatstundas.

Nākamajā dienā nolasīju rādījumus ik pēc stundas. Līdz pulksten 17.00 viss bija vislabākajā kārtībā, bet pēc tam skaitītājs sāka uzrādīt dubultu patēriņu. Ieraudzījusi to, kritu izmisumā. Iznāca, ka diennaktī pilnīga enerģētiskā miera stāvoklī (neieslēdzot veļas mazgājamo mašīnu un gandrīz nelietojot apgaismojumu) mēs patērējam septiņas astoņas kilovatstundas.

Aprunājās ar kolēģiem un paziņām, bet neviens nespēja dot derīgu padomu. Tad vērsos uzņēmumā Latvenergo ar lūgumu pārbaudīt skaitī-

tāja precizitāti. Uzrakstīju arī namu pārvaldei un lūdzu atsūtīt elektrīķi. Namu pārvaldes darbinieks ieradās un konstatēja tikai to, ka neviens no kaimiņiem manu elektrību nezog. Ja būtu apstājusies šajā posmā, vēl šobaltdien mani nomocītu jautājums: kāpēc pēc jaunā elektroniskā skaitītāja uzstādīšanas elektroenerģijas patēriņš manā dzīvoklī palielinājies par 100 kWh mēnesī?

Vērsos Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, bet izrādījās, ka tur neviens nevar sniegt informāciju par Latvenergo pakalpojumiem, ar to nodarbojoties Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. Piezvanīju Regulatoram un saņēmu šādu padomu: „Ja jūs šaubāties par skaitītāja rādījumu precizitāti, pieprasiet ekspertīzi. Šai nolūkā vērsieties ar iesniegumu uzņēmumā Latvenergo”.

Domājat, ka ir tik vienkārši īstenot tādu ieteikumu? Nē, mani šokēja Latvenergo klientu apkalpošanas centra darbinieces paziņojums: „Jums nāksies

„Mani šokēja paziņojums: Jums nāksies pašai maksāt par ekspertīzi un skaitītāja pirmstermiņa nomainīšanu”.

pašai maksāt par ekspertīzi un skaitītāja pirmstermiņa nomainīšanu. Maksa par pakalpojumu – gandrīz 50 latu”. Ņemot vērā, ka mani ikmēneša rēķini par elektrību bija pieauguši par 12 latiem, nolēmu, ka nav ko zaudēt. Pirmajos četros mēnešos biju pārmaksājusi vismaz 30 latu, kurus man, protams, neviens neatmaksās.

Norunātajā laikā ieradās Latvenergo elektrīķis. Viņš pārbaudīja, kā darbojas skaitītājs, nīgrī burkšķēdams, ka šie aparāti nav domāti uzstādīšanai vecās mājās: „Ja vēlaties mainīt skaitītāju, lai tā būtu, tomēr vispirms labi padomājiet”. Atbildēju, ka esmu pietiekami labi visu apdomājusi, lai maina.

Tai dienā man atkal uzstādīja vecā parauga skaitītāju ar disku, pēc kura viegli var noteikt, cik daudz elektrības tērē dzīvoklis. Pirmajās dienās atviegloti uzelpoju: patēriņš bija tāds pats kā pirms jaunā elektroniskā skaitītāja uzstādīšanas.

Pēc pāris nedēļām man piezvanīja elektrīķis, kurš bija nomainījis skaitītāju. Viņš pavēstīja, ka ekspertīzes slēdziens ir man nelabvēlīgs, tāpēc par pārbaudi būs jāmaksā. Neko citu arī nebija gaidījusi.

Ekspertīzes slēdziens bija iemests pastkastē. Ieraudzījusi šos divus neoficiālos „špikerus” un izlasījusi uzrakstīto, sapratu, ka nekāda reāla ekspertīze nemaz nav veikta. Uzskatu, ka Latvenergo pienākums bija atsūtīt man oficiālu dokumentu ar oriģināliem parakstiem un pārbaudi veikusā uzņēmuma zīmogiem.

Netiešs pierādījums manai taisnībai bija tas, ka Latvenergo nepieprasīja no manis maksu par skaitītāja pirmstermiņa nomainīšanu. Iesaku visiem, kas šaubās par elektroenerģijas uzskaites pareizību, uzreiz vērsties Latvenergo. Man patika šā uzņēmuma meistara teiktais, ka „tas, kas jums zaga elektrību, vairs to nedara”. Man kļuva skaidrs, ka elektrību man zaga Latvenergo jaunais skaitītājs.

Ar cieņu,
Iluta Skaldere-Repse”

Lappuse sagatavota pēc lasītāju vēstulēm.
Jums ir problēmas? Rakstiet uz e-pasta adresi info@kopaa.lv,
un mēs jūsu jautājumu nodosim tālāk speciālistiem

CIK MAKSĀ TROKŠŅOŠANA?

„Mēs ar kaimiņiem esam pateicīgi jūsu redakcijai par to, ka publicējat svarīgus likumus un normatīvos aktus. Es personiski tos saglabāju, lai vajadzības gadījumā būtu pie rokas! Ceru, ka jūs atbildēsīt arī uz manu jautājumu, norādot vajadzīgos likuma pantus.

Vai Latvijā ir spēkā kādi noteikumi, kas nosaka, kā cilvēkam jāuzvedas dzīvojamā mājā un tās apkārtnē? Jautāju tāpēc, ka man pastāvīgi ir domstarpības ar kaimiņiem. Šī ģimene nepavisam nepazīst baļu: trokšņo pēc pusnakts, šauj no balkona petardes un bez pieskatīšanas laiž suni pastaigā. No rīta eju uz darbu ar sāpošu galvu pēc kārtējās „jautrās” nakts (kaimiņi aiz sienas izkļiedza dziesmas), bet pa pagalmu skraida milzīgs aitu suns bez pavadas un uzpurņa.

Vai iespējams tādus cilvēkus saukt pie atbildības? Kāds sods viņiem draud?”

Ar cieņu, Sofija Makarova no Dzegužkalna

Kā jau lasītāja lūdz, mēs atbildēsim viņai ar fragmentu no Rīgas sabiedriskās kārtības noteikumiem. Šajā dokumentā teikts, ka galvaspilsētā aizliegts naktīs trokšņot un rīkot uguņošanu, bet par suņa laišanu pastaigā bez pavadas var nonākt tiesas priekšā.

Rīgā spēkā ir arī citi aizliegumi, ko daudzdzīvokļu māju iemītniekiem vajadzētu zināt. Lūk, šo noteikumu pilns saraksts:

„(...)

II. Aizliegumi un ierobežojumi Rīgas administratīvajā teritorijā

4. Rīgas administratīvajā teritorijā aizliegts:

4.1. Trokšņot, ja tas traucē apkārtējo personu mieru, iestāžu, organizāciju normālu darbību, bet nav saistīts ar satiksmi vai pasākumiem, kas saskaņoti ar Rīgas pilsētas izpilddirektoru, un troksnīm nav pastāvīgs raksturs. Par pastāvīga trokšņa radīšanu ar savu darbību vai bezdarbību, kas pārsniedz normatīvajos aktos noteiktos trokšņa normatīvus vai robežlielumus, vainīgā persona saucama pie atbildības likumā noteiktajā kārtībā.

Par šo prasību neievērošanu, ja pārkāpums ir izdarīts laikā no plkst. 7.00 līdz plkst. 23.00, uzliek **naudas sodu** fiziskajām personām līdz 100 latiem, bet juridiskajām personām līdz 500 latiem. Ja pārkāpums ir izdarīts laikā no plkst. 23.00 līdz plkst. 7.00, fiziskajām personām uzliek **naudas sodu** no 20 latiem līdz 150 latiem, bet juridiskajām personām no 200 latiem līdz 600 latiem. Ja šāds pārkāpums ir izdarīts atkārtoti gada laikā no lēmuma par soda uzlikšanu pieņemšanas dienas, neatkarīgi no pārkāpuma izdarīšanas laika fiziskajām personām uzliek **naudas sodu** no 100 līdz 250 latiem, bet juridiskajām personām no 500 līdz 1000 latiem.

4.2. Izmantot pirotehniskos izstrādājumus laikā no plkst. 23.00 līdz 7.00, ja tas nav saskaņots ar Rīgas pilsētas izpilddirektoru, izņemot valsts noteiktajās svētku dienās. **Sodu** par pārkāpumu nosaka tiesa.

6. Publiskās vietās aizliegts:

(...)

6.5. Profilaktiski apkopt mehānisko transportlīdzekli (eļļas vai citu dzinēja šķidrums maiņa, motora mazgāšana u.tml.) un mazgāt to ārpus speciāli šim nolūkam paredzētām vietām. **Sods** par pārkāpumu līdz 50 latiem.

6.6. Splaut, izmest atkritumus, nokārtot dabiskās vajadzības tam neparedzētās vietās. **Sods** par pārkāpumu līdz 50 latiem.

6.7. Ar uzrakstiem, zīmējumiem vai citādā veidā bojāt dzīvojamās un sabiedriskās ēkas, saimnieciskās celtnes, žogus, citas būves un arhitektoniskos elementus. **Sods** par pārkāpumu līdz 100 latiem.

6.8. Laikā no plkst. 7.00 līdz 23.00 vest pastaigā suni bez pavadas Rīgas pilsētas apstādījumos, izņemot speciāli šim nolūkam ierīkotas un norobežotas teritorijas. **Sodu** par pārkāpumu nosaka tiesa.

6.9. Vest suni pastaigā bērniem paredzētās rotaļu un izklaides vietās un sporta laukumos. **Sodu** par pārkāpumu nosaka tiesa.

Kontrolēt saistošo noteikumu izpildi un sastādīt administratīvos protokolus ir tiesīgi Rīgas priekšpilsētu un rajonu izpilddirekciju administratīvo inspekciju inspektori un pašvaldības policisti.

Interesanta detaļa: 40% no soda naudas par noteikumu neievērošanu pārskaita iestādei, kuras darbinieks ir fiksējis administratīvo pārkāpumu. 60% no iekasētās soda naudas ir Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta ieņēmumi. **K**

KĀ GLĀBT 300 LATU?

„Tā iegādājies, ka privatizētā trīsistabu dzīvoklī tagad dzīvoju viens pats. Esmu pensijā, nestrādāju. Skaidrs, ka nespēju samaksāt par komunālajiem pakalpojumiem, jo rēķini ir astronomiski!

Noslēdzu līgumu ar mākleri, viņa apsolīja sameklēt man mazāku dzīvokli. Solīja apmaiņu ar piemaksu. Bet līgumā ir punkts, ka man jāieņem maksā drošības nauda – 300 latu. Ja atteikšos no māklēres pakalpojumiem, drošības nauda ieszudumā.

Savukārt, ja atteiksies māklere, drošības naudu saņemšu atpakaļ divkārtšā apmērā. Vēlreiz izlasīju savu līgumu un sāku šaubīties. Var taču gadīties, ka māklere piedāvās man nepiemērotus variantus un vilks garumā apmaiņu, un tad man nāksies atteikties no viņas pakalpojumiem. Vai tas ir likumīgi, ka māklere tādā gadījumā piesavināsies manis iemaksāto palielo drošības naudu?”

Šķiet, ka jūsu līgumā ar mākleri paredzēta nevis drošības nauda, bet gan rokasnauda, tas ir, slēdzot līgumu jūs samaksājat noteiktu summu, kas nepieciešama tā izpildes nodrošināšanai. Iemaksājot rokasnaudu, līgums skaitās noslēgts! Katra puse var stingri prasīt tā izpildi.

Bet pievērsiet uzmanību tam, ka pēc līguma izpildes rokasnauda vai nu atgriežas pie īpašnieka, vai tiek ieskaitīta kā maksa par līguma izpildi. Ja jūs ar mākleri labprātīgi vienosities atcelt līgumu vai to kādu iemeslu dēļ nebūs iespējams izpildīt, tad atbilstoši Civilt kodeksa 1730. panta prasībām rokasnauda jums jāatdod atpakaļ.

Gadījumā, ja līgums netiks izpildīts māklera vainas dēļ, viņam tiešām tā būs jāatmaksā divkārtšā apmērā, ja neizpildīšanā būs vainīgs jūs, tad jūs zaudēsiet tiesības prasīt naudu atpakaļ, turklāt vēl jums būs jāatlīdzina māklērim visi zaudējumi. Šis noteikums piemērojams, ja līdzēji norunājuši, ka, neizpildot vienam no viņiem savu saistību noteiktā termiņā, otrs atsavinās no savas saistības.

Bet tagad tīri cilvēcisks padoms: aizejiet ar savu līgumu pie laba jurista. Lieki nebūs. **K**

VAI DRĪKST ZĀĢĒT KOKUS BEZ ATĻAUJAS?

„Mūsu mājā dzīvo kāds cilvēks, ko nevar uzskatīt par īsti normālu. Viņš mājā pirmajā stāvā un ciest nevar pie mājas augošos kokus. Pērnajā pavasarī viņš tumsas aizsegā aizcirta jaunu kļavu, šopavas – bērzu. Mēs zinām, kurš ir tas ļaundaris, bet pie rokas nokert nevaram. Sakiet, vai tiešām Rīgā drīkst vienkārši tāpat, bez atļaujas iznīcināt iedzīvotāju iestādītos kokus?” Ausma Lielā no Ķengaraga

Bez Rīgas domes Būvvaldes speciālas atļaujas mājas īpašnieks vai pārvaldnieks drīkst nozāģēt tikai avārijas stāvoklī esošu koku, kas apdraud cilvēku dzīvību vai mantu.

Ja kāds iznīcina dzīvus un veselīgus apstādījumus, viņš saņems sodu un samaksās pašvaldībai prāvu kompensāciju. Viens no spilgtākajiem piemēriem – gadījums 2011. gada jūlijā K. Valdemāra ielā. Tur patvaļīgi tika nozāģēti 18 lieli koki. Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisija pieņēma lēmumu noteikumu pārkāpējam par bioloģiskās daudzveidības samazināšanu pilsētā uzlikt naudas sodu piekārtīgā apmērā. Pārvaldniekam lika iemaksāt pilsētas budžetā 38 480 latu.

Par koku nelikumīgu izciršanu vai bojāšanu iedzīvotājiem jāziņo sava rajona izpilddirekcijas administratīvajai inspekcijai.

Taču reizēm mēs saskaramies arī ar otru galējību, kad apsaimniekotāji ir par slinkiem, lai izvāktu no mūsu pagalmiem sen nokaltušus kokus un krū-

mus. Vai viņiem tas jādara? Lūk, kas teikts Rīgas domes noteikumos Nr. 62 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības noteikumi”:

„7. Zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam ir pienākums:

7.1. nodrošināt nokaltušu koku, kuri pilnībā zaudējuši augtspēju, un avārijas stāvoklī esošu koku nociršanu;

7.2. pirms koku ciršanas saņemt Būvvaldē ciršanas atļauju, izņemot šajos saistošajos noteikumos noteiktajos gadījumos;

7.3. nepieļaut savā zemesgabalā darbību, kura izraisītu piegulošā zemesgabala apstādījumu bojāeju.

(...)

14. Avārijas stāvoklī esošu koku ar vizuāli redzamiem bīstamiem bojājumiem (dabas apstākļu rezultātā izrupējis (80%), aizlūzis, daļēji sasnējis ar aprautu vai paceltu sakņu sistēmu, pilnīgi izgāzies vai citādi bīstams koks), kas rada reālus draudus cilvēku veselībai, dzīvībai vai īpašumam, atļauts nocirst bez ciršanas atļaujas saņemšanas, ja koka nociršana nav atliekama un pirms darbu veikšanas ir veikta situācijas fotofiksācija un informēta Būvvalde”. **K**

KAM JĀREMONTĒ CELIŅŠ?

✉ „Lūk, kāda nelaime piemeklējusi mūsu māju A. Grīna bulvārī. Ziemā kāda uzņēmuma pārstāvji sāka uzlauzt asfalta celiņu pagalmā. Vaicājām, kas notiek, un saņēmām atbildi: „Tas vajadzīgs, lai ieliktu komunikācijas”.

Strādnieki ielika kaut kādus vadus un aizgāja, bet celiņš palika sabojāts. Nu pienākusi vasara, sirmgalves un jaunās māmiņas ir ļoti neapmierinātas. Bet namu pārvalde piedāvā iedzīvotājiem celiņu salabot par mājas līdzekļiem. Vai tas ir pareizi?”

Nē, tas nav pareizi, taču atrast zemes racējus un likt viņiem atbildēt par sekām būs sarežģīti.

Ko vajadzēja darīt mājas iedzīvotājiem, sastopot pagalmā cilvēkus, kas uzlauz asfalta segumu vai izrakņā zālienu? Vispirms jau pārinteresēties, vai brigādei ir Rīgas domes atļauja šādu darbu veikšanai! Ja papīra nav, tas ir iegansts izsaukt pašvaldības policiju.

Ja strādnieki parāda attiecīgu dokumentu un pasaka komunikāciju izbūvi vai remontu pasūtījušā uzņēmuma nosaukumu, iedzīvotājiem vajag fiksēt šos datus. Tie noderēs, jo saskaņā ar Rīgas domes noteikumiem uzņēmumam, kas uzlauzis asfalta segumu vai sabojājis apstādījumus, bojājumi jānovērš PAR SAVIEM LĪDZEKĻIEM.

Iegaumējiet: jebkuram komercuzņēmumam, kam nepieciešams ierakt vai salabot cauruli jūsu pagalmā, jāapmaksā iekškvartāla teritorijas rekonstrukcija. Turklāt, ja jaunais asfalta segums uzklāts nekvalitatīvi un 18 mēnešu laikā ir ielūzis vai saplaisājis, uzņēmumam tas no jauna jāsalabo.

Lūk, kas par to teikts Rīgas domes noteikumos Nr.44 „Rīgas iekškvartālu teritorijas aizsardzības noteikumi”:

„(...)

1.4. Lai nodrošinātu Rīgas iekškvartālu teritorijas aizsardzību, aizliegts:

1.4.1. patvarīgi veikt jebkāda veida būvdarbus un zemes darbus (rakšanu, ietvju, pievedceļu, laukumu vai pagalmu seguma uzlaušanu, kā arī zaļās zonas, laukumu un pagalmu bez seguma uzrakšanu, urbšanu, pāļu un cauruļu dzišanu), inženierkomunikāciju un cauruļvadu pieslēgumus, izbūvi, rekonstrukciju vai remontu;

1.4.2. patvarīgi aizņemt ietves, pievedceļa, laukuma, pagalma un zaļās zonas elementus, novietojot uz tiem sastatnes, sētas, būvmateriālus, dažādus mehānismus un iekārtas, ierīkojot pievedceļus uz būvdarbu vietu;

1.4.3. uzlauzt jebkāda veida jaunizbūvēto ietvju, pievedceļu, laukumu, pagalmu segumu 3 gadu laikā pēc to izbūves, izņemot avāriju likvidācijas darbus;

1.4.4. ierīkot jebkādas pastāvīgas vai pagaidu būves, novietot materiālus, izgāzt atkritumus inženierkomunikāciju aizsardzības zonā;

1.4.5. veikt darbības, kuru rezultātā var tikt bojāti, iznīcināti vai patvarīgi pārvietoti iekškvartāla teritorijas labiekārtojuma vai laukumu aprīkojuma elementi (nožogojumi, dekoratīvās sētiņas, soliņi, spēļu vai sporta ierīces, veļas žāvētavas u.c.), ietvju un pievedceļu elementi un kustības organizācijas (barjeras, tranšeju apgaismojums u.c.) tehniskie līdzekļi;

1.4.6. piegružot, piesārņot vai aizsprostot ietves, pievedceļus, laukumus, pagalmus, zaļo zonu un tās elementus;

1.4.7. gatavot betonu, javu un bitumena maisījumus tieši uz ietves, pievedceļa, laukuma, pagalmā vai zaļajā zonā;

1.4.8. sūknēt ūdeni tieši uz ietves, pievedceļa, laukuma, pagalmā, zaļajā zonā;

1.4.9. veikt transporta līdzekļu apkopi, radot vides piesārņojumu;

1.4.10. braukt iekškvartālu teritorijā ar kāpurķēžu tehniku vai citiem mehānismiem, kas var bojāt segumu vai zaļo zonu.

(...)

5.12. Pēc pazemes inženierkomunikāciju izbūves būvdarbu vadītājam jānodrošina aizbērtās tranšejas uzturēšana kārtībā līdz pilnīgai seguma atjaunošanai.

5.13. Segums jāatjauno par darbu pasūtītāja līdzekļiem atbilstoši iepriekšējai seguma konstrukcijai pēc vertikālajām atzīmēm saskaņā ar celtniecības normu un šo noteikumu prasībām, kā arī tehniskajiem noteikumiem.

5.14. Izjauktās pievedceļu brauktuves, ietves, laukumi, pagalmi un zaļā

zona jāatjauno darbu veikšanas atļauji paredzētajā kārtībā:

5.14.1. ar asfaltbetonu vai plātnēm segtās pievedceļa brauktuves, ietves, laukumi un pagalmi jāatjauno atbilstoši esošajai seguma konstrukcijai un vertikālajām atzīmēm.

Atjaunojamās joslas platums tiek noteikts, ievērojot pievedceļa brauktuves un ietves, laukuma, pagalma platumu, tranšejas atrašanos attiecībā pret bortakmeņiem (ja tranšeja atrodas bortakmeņiem tuvāk par 1,5 m, brauktuve jāatjauno līdz bortakmeņiem);

5.14.2. ietves, pagalma, laukuma grants segums jāatjauno, uzberot 20 cm biezu grants kārtu;

5.14.3. grunts ielas jāatjauno, uzberot 20 cm biezu grants kārtu;

5.14.4. zaļā zona jāatjauno iepriekšējā izskatā, atjaunojot 15 cm biezu auglīgās augsnes kārtu, iesējot zālāju vai atjaunojot apstādījumus;

5.14.5. ietvju, pievedceļu, laukumu, pagalmu virszemes konstrukciju, labiekārtojuma vai aprīkojuma elementi (aizsargstabiņi, apgaismošanas stabi, transporta un gājēju nožogojumi, soliņi, veļas žāvētāji, spēļu, sporta laukumu ierīces u.c.) jāatjauno pašu spēkiem un par saviem līdzekļiem tai organizācijai, kura būvē vai remontē pazemes inženierkomunikācijas.

(...)

6. Avāriju likvidācijas darbi

6.6. Ietves, pievedceļa, laukuma, pagalma seguma atjaunošana pēc avārijas likvidēšanas jāveic 8 diennakšu laikā, zaļās zonas atjaunošana un labiekārtošana – 12 diennakšu laikā.

Sala laikā klātais segums (cietais) virs aizbērtajām būvbedrēm un tranšejām atkārtoti jāatjauno ne vēlāk kā līdz 20. aprīlim, līdz šim termiņam jāveic arī zaļās zonas, pagalmu vai laukumu (bez seguma) atjaunošana un labiekārtošana.

7. Seguma atjaunošanas darbu garantijas

7.1. Visus inženierkomunikāciju izbūves un remonta darbus, ieskaitot seguma atjaunošanu, finansē pasūtītājs, un to izpildi nodrošina būvorganizācija.

(...)

7.3. Ja 18 mēnešu laikā pēc seguma atjaunošanas segums deformējas grunts nepietiekama sablīvējuma vai nekvalitatīvi izveidotas konstrukcijas

dēļ, segums atkārtoti jāatjauno par tās organizācijas līdzekļiem, kura veikusi pazemes inženierkomunikāciju izbūvi.

(...)

7.5. Ja pazemes inženierkomunikāciju rekonstrukciju, remontu vai izbūvi nepieciešams veikt seguma atjaunošanai nepiemērotos klimatiskajos apstākļos, pēc darbu pabeigšanas jāveic seguma pagaidu atjaunošana (asfaltbetona segumam – binders un apakškārta). **K**

AKCIJU SABIEDRĪBA
RĪGAS SILTUMS

AS „RĪGAS SILTUMS” informē, otrdien, 3.jūlijā tiks veikta Daugavas labā krasta siltumtīklu hidrauliskā pārbaude, tāpēc siltumenerģijas lietotāji Vecrīgā, Rīgas centrā, Ķengaragā, Dārzciemā, Dreiliņos, Pļavniekos, Purvciemā, Mežciemā, Teikā, Juglā, Čiekurkalnā, Sarkandaugavā un Mežaparkā nesaņems karsto ūdeni.

Lūdzam ēku īpašniekus un ēku apsaimniekotājus nodrošināt drošu siltumapgādes sistēmu atslēgumu no AS „RĪGAS SILTUMS” siltumtīkliem.

Lai siltumtīklos radušos bojājumu gadījumā vidē neizplūstu karsts siltumnesējs, pirms hidrauliskās pārbaudes tas tiek atdzesēts līdz +45 grādiem. Daļai abonētu karstā ūdens temperatūra pazemināsies jau pirmdienas vakarā.

Pārbaudes laikā siltumtīkli ir paaugstinātas bīstamības objekti – siltumnesēja spiediens tajos sasniedz 16 atmosfēras.

Akciju sabiedrība „RĪGAS SILTUMS” lūdz iedzīvotājus nekavējoties ziņot par hidrauliskās pārbaudes laikā novērotajām ūdens noplūdēm siltumtīklos pa dienakts bezmaksas Klientu palīdzības dienesta tālruni 80000090.

AS „RĪGAS SILTUMS” atvainojas par sagādātajām neērtībām!

Informācija internetā – www.rs.lv

SĀKUSIES ZĀDZĪBU SEZONA

Katru septīto zagli iedzīvotāji paši ielaiž mājā!

Ilonā MILLERE

Latvijā katru dienu notiek 10–15 dzīvokļu zādzību, turklāt lauvas tiesu ielaušanos mājokļos zagļi veic jūnijā, jūlijā un augustā. Katru gadu no šādām darbībām cieš vismaz 4000 mājokļu īpašnieku. Kas būtu jāzina, lai neieklūtu viņu skaitā?

Kas apdraud mūsu mantu?

Vispirms par to, kāds tad ir tas mūsdienu zaglis. Domājat, ka tas ir pieredzējis dzīvokļu uzlauzējs, kas veikli rīkojas ar mūķizeri un iepriekš rūpīgi izplāno noziegumu? Nē, policisti veido pavisam citādu noziedznieka portretu.

Mūsu ļaundaris ir 20–25 gadus jauns cilvēks, bieži vien alkoholiķis vai narkomāns. Viņš apciemo mājas laikā no pulksten 10 līdz 15, tātad visklusākajā laikā, kad pensionāri devušies uz veikaliem, bet bērni vēl nav pārnākuši no skolas. Šāds zaglis rīkojas pēc nojautas. Pirmkārt, viņš apseko daudzdzīvokļu māju, meklējot durvis, ko varētu visātrāk uzlauzt. Otrkārt, viņš vienkārši rausta visus kļiņķus pēc kārtas cerībā, ka saimnieki būs aizmirsuši aizgriezti atslēgu.

Arī zagļi prot lasīt instrukcijas

Apdrošināšanas sabiedrību pārstāvji stāsta, ka iedzīvotāji paši atvieglo darbu zagļiem, piemēram, vasarā atstājot plastmasas logus pusatvērtā stāvoklī.

Pat tas, ka logs atvērts vēdināšanas režīmā, ievērojami vienkāršo zagļa „darbu”. Līdz 30 procentos gadījumu zagļi pirmā un otrā stāva dzīvokļos iekļūst tieši caur logiem.

Vēl 40 procentos gadījumu zagļi iekļūst dzīvoklī, uzlauzot durvis vai izurbjot slēdzenes. 2008. gadā Rīga piedzīvoja īstu šāda veida zādzību

epidēmiju. Svešas mantas tīkotāji izurba nedrošus aizšaujamos mehānismus un vienā kāpņu telpā reizē aptīrīja pa diviem trim dzīvokļiem. Katra tāda operācija prasīja tikai pāris minūtes.

Interesanti, ka pirmā tādu zādzību sērija Rīgā tika veikta jau 2004. gadā. Abos gadījumos noziedznieki bija urbuši tikai firmas *Elbor* slēdzenes. Policija to skaidroja ļoti vienkārši: izurbt var jebkuru (!) slēdzeni, bet ražotājs *Elbor* tieši rūpnīcas instrukcijā norādījis, kā to iespējami ātrāk izdarīt. Šo informāciju tad arī lika lietā ļaundari, aptīrot desmitiem mājokļu.

Speciālisti arī šodien iesaka *Elbor* slēdzenes aizsardzības nolūkā aprīkot ar speciālām izturīgu metāla plāksnītēm. Tas apgrūtinās zaglim darbu vai vispār atbaidīs viņu no jūsu dzīvokļa, jo mūsdienu mājokļu aplaupītājiem nepatīk sarežģīti uzdevumi.

Saskaitiet atslēgas robiņus!

Pasargāties no zagļa amatiera iespējams ar dubultdurvīm un sarežģītu slēdzeni. Bet tas, ko uzskatīt par drošu aizšaujamo, jau ir pavisam cits jautājums. Par visdrošākajām tiek uzskatītas suvaldās slēdzenes. Vienkārtīgi runājot, tie ir mums ierastie mehānismi, kam iekšpusē ir plāksnes ar figurāliem izgriezumiem. Pagrieziet tādas plāksnes iespējams tikai ar atslēgu, kam ir attiecīgi robiņi.

Speciālisti apgalvo, ka par tādas slēdzenes drošumu var spriest pēc atslēgas

formas. Tai jāatgādina taurenis: jo reljefāki ir „spārni”, jo labāk. Jo vairāk robiņu ir atslēgai, jo grūtāk to atmūķēt.

Ja atslēgai ir septiņi robiņi, tas nozīmē, ka jūsu slēdzenē ir sešas suvaldas, kas ir minimālais pieļaujamais skaits ārdurvim. Ļoti labām slēdzenēm ir vismaz desmit – divpadsmit suvaldu, brīdina atslēgu pazinēji.

Apskatiet pašus atslēgas robiņus: jo tie ir smalkāki, jo grūtāk ļaundarim būs tikt galā ar slēdzeni. Tāpat uzmanīgi jāaplūko robiņu malu apdare. Tām jābūt perfekti precīzām, labi noslīpētām, bez izciļņiem. Robu malām jāveido precīzi leņķi. Pretējā gadījumā slēdzenē nekāpos ilgi un būs samērā viegli atmūķējama.

Nekādā gadījumā nepērciet mehānismus ar atslēgām, kas atgādina krustveida skrūvgriezi. Tādas slēdzenes profesionāļi atver dažās sekundēs.

Valsts policijā stāsta, ka ķerties pie sarežģītām slēdzenēm viduvējam mūsdienu zaglim nav izdevīgi. Tas prasa spēku un prasmi, un nepavisam nav „ienesīgi”, jo cilvēki vairs neglabā mājās lielas naudas summas. Zagļus daudz neinteresē arī tehnika, jo melnajā tirgū par mūzikas centru vai DVD var dabūt tikai nieka grašus. Vērtīgāks ieguvums ir tikai plazmas televizori ar lielu ekrānu.

Viltus kabeļu licēji un apdrošinātāji

Slikta ziņa: līdz 15 procentiem zādzību Latvijā izdara draugi, paziņas vai krāpnieki, kuriem dzīvokļu īpašnieki paši atver durvis.

2011. gada beigās divi mājokļi Rīgā tika apzagti īpaši ciniski: noziedznieki iekļuva mājās, uzdodoties par kabeļtelevīzijas darbiniekiem.

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldē atminas, ka abas zādzības notikušas Salacas ielas apkaimē Krasta masīvā. Ļaundari uzdevās par kabeļtelevīzijas pakalpojumu kompānijas darbiniekiem un pavēstīja, ka saņemta sūdzība par translācijas kvalitāti, tāpēc atnākuši pārbaudīt televizoru.

Ļaundari iegāja mājā, it kā pārbaudīja televizoru un aizgāja, un dzīvokļu saimnieki tikai pēc tam aptvēra, ka pazuduši viņu mobilie telefoni un nauda.

Policija aicina iedzīvotājus nelaist savos mājokļos aizdomīgus cilvēkus, kuri uzdodas par kabeļtelevīzijas pakalpojumu kompāniju darbiniekiem, sociālajiem darbiniekiem, apdrošināšanas aģentiem utt. Ja rodas aizdomas par šādas vizītes mērķiem, vēlams ziņot kārtības sargiem. **K**

Celtniecības firma
Tori €

**BERAMO
BŪVMATERIĀLU
TIRDZNICĪBA UN PIEGĀDE**

Visu veidu smiltis, grants, dolomīta un granīta šķembas, baltās un pelēkās marmora drupatas, oļi, tenisiņš, smiltis ar sāli, tehniskā sāls (neiesaiņota vai 50 kg maisos), betons, java, keramzīts, izdedži, malka, MELNZEME, KŪTSMĒSLI, KŪDRA.

BŪVGRUŽU, SADZĪVES ATKRITUMU, SNIEGA SAVĀKŠANA UN IZVEŠANA:
Teritoriju, pagrabu un telpu tīrīšana.
ĒKU DEMONTĀŽA

TRANSPORTA PAKALPOJUMI: pašizgāzēji GAZ, ZIL, KamAZ, Mercedes-Benz, DAF ar manipulatoru, Ekskavators.

Strādājam bez brīvdienām. Jebkurš samaksas veids. Cenas pēc vienošanās.

Tālr. **67529957** no 8.00 līdz 20.00, mob. **29255785**

ATLAIDES DERĪGUMA TERMIŅŠ NAV IEROBEŽOTS

ATLAIDE KUPONA UZRĀDĪTĀJAM **5%**

Akciju sabiedrība
**RĪGAS NAMU
APSAIMNIEKOTĀJS**

**Apsaimniekojam mājas,
kurām ir biedrības
vai pilnvarotās personas!**

Rīga, Lāčplēša iela 24, tālrunis 67893079, info@rna.lv

IZNOMĀ **Lāčplēša iela 24, k. A**

**BIROJA TELPAS
CENTRĀ**

IZDEVĪGAS CENAS

Tālr.: **29720081**

PIEJAMAS TELPAS NO 10 LĪDZ 200 KV.M.

Rīgas apsaimniekotāju asociācijas
portāls

www.RigAA.lv

Viss par māju apsaimniekošanu!

Gaidam Jūsu jautājumus uz e-pastu info@rigaa.lv

Vācijas ražotāja
apkures radiatori
“KERMI”

25% atlaide
no veikala
cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomaīņa – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starptības
izlīdzināšana

Tālr.: **67612523, 67627695, 26327967**
Kandavas iela 41a, Rīga